

ÅRSRAPPORT 2019

Oslo, 13. mars 2020

KORO
KUNST I OFFENTLIGE ROM

Forsidefoto: *Eksemplar*, skulptur,
utskåret fra en trestamme i alm, 2019
Kunstner: Mattias Härenstam.
Sted: Universitetsmuseet i Bergen
Fotograf: Pål Hoff

Innholdsfortegnelse

I.	Leders beretning	4
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
	1. Stillinger og årsverk	8
	2. Utvalgte volumtall	9
	3. Nøkkeltall fra årsregnskapet	11
III.	Årets aktiviteter og resultater	12
	A. Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk	12
	B. Mål og styringsparametre fastsatt av Kulturdepartementet	13
	1. Produksjon og finansiering av kunst av høy kvalitet i offentlige rom	13
	2. Bred og aktiv kommunikasjon og formidling av kunst i offentlige rom	25
	3. God forvaltning av kunst i offentlige rom	34
	4. Produksjon og formidling av kunnskap om kunst i offentlige rom	42
	5. God og effektiv tilskuddsforvaltning	44
	C. Planer og aktiviteter knyttet til spesielle forutsetninger	44
	D. Forvaltning av tilskuddsmidler	44
IV.	Styring av og kontroll i virksomheten	45
	1. Måloppnåelse	45
	2. Fellesføringer	45
	3. Likestilling	47
V.	Vurdering av fremtidsutsikter	48
VI.	Årsregnskap	50
VII	Vedlegg	66

I. LEDERS BERETNING

I tråd med de overordnede målene for KORO ble det i 2019 iverksatt, kuratert, produsert og gitt tilskudd til et stort antall kunstprosjekter i bygg og uterom. Både prosessene og de ferdigstilte verkene ble gjort tilgjengelig for lokale brukere og besøkende og for et større nasjonalt og internasjonalt publikum. Dette skjedde gjennom en bred vifte av kommunikasjons- og formidlingstiltak i digitale og analoge medier og gjennom åpne og målgruppeorienterte arrangementer. Arbeidet med forvaltning av kunstsamlingen ble gitt høy prioritet. Fagfolkene i de ulike seksjonene videreførte et aktivt arbeid med rådgivning, opplæring og annen kunnskapsdeling. Både kunstseksjonen og seksjon for kunstforvaltning deltok også i 2019 i forsknings-samarbeid med norske og internasjonale deltakere. Administrasjonen videreførte sitt arbeid med å utvikle internt regelverk og eksterne avtaler og tjenester.

KORO opprettet i 2019 en ny seksjon for kommunikasjon og formidling med tre ansatte. Ny ledelsesmodell med seksjonssjefer i alle de fire seksjonene ble etablert i løpet av året. Vi fikk også anledning til å ansette kuratorer i åremål for første gang.

Samlet sett var måloppnåelsen i 2019 god. I tråd med årsplanen ble bl.a. følgende tiltak gjennomført i løpet av året:

- Totalt hadde vi 274 kunstprosjekter i arbeid. Av disse hadde vi det fulle produksjonsansvaret for 74 prosjekter i statlige bygg og leiebygg og medvirket aktivt i 6 prosjekter i uterom og i byutviklingsprosesser. Det ble gitt tilskudd til 32 nye prosjekter gjennom den nye, søkbare Lokalsamfunnsordningen (LOK). Tilveksten av nye oppdrag i Stalig ordning var moderat, og i motsetning til i 2018, ble det ikke inngått avtaler om gjennomføring av nye store prosjekter. Et unntak i denne sammenhengen var oppstarten av et forprosjekt for kunstprosjektet i det nye regjeringskvartalet. Det er forutsatt at oppdragsbrev for hovedprosjektet kommer i 2020. Kunstprosjektene ledes av kunstseksjonen, men i 2019 omorganiserte vi prosjektvirksomheten slik at fagkompetanse fra alle de fire seksjonene er involvert i alle prosjekter fra oppstart til ferdigstilling.
- Den nye seksjonen for kommunikasjon og formidling representerte en klar forsterkning av arbeidet med kunstformidling både fra samlingen og i de løpende prosjektene. Det ble i tillegg tatt initiativ til revisjon og nyutvikling av infrastrukturen for KOROs eksterne og interne kommunikasjonsarbeid.
- Forvaltningsseksjonen har videreført arbeidet med overordnet ivaretagelse av kunstsamlingen. Kvaliteten på data- og billedmaterialet i verkdatabasen blir stadig bedre. Kunnskapen om eldre verk i samlingen fortsatte å vokse. Alle nye prosjekter legges inn fortløpende. Samarbeidet med de lokale forvalterne fungerer godt. Seksjonen har stor pågang når det gjelder rådgivning, bistand, istandsetting, utlån, opplæring osv. Som følge av økt interesse for eldre kunst i

og fra KOROs prosjekter, er det blitt en større grad av gjenbruk av verk fra kunstlageret. Dette – sammen med et omfattende vedlikeholdsetterslep – har ført til økt behov for restaurering kunstverk.

- Etterspørselen etter kunnskap om kunst i offentlige rom er merkbart økende innenfor både kunstseksjonens og forvaltningsseksjonens fagfelt. I 2019 ble det lagt planer for et nytt samlingsbasert kuratorprogram som skal gjennomføres i Oslo og Trondheim våren og høsten 2020. Det ble også arbeidet med opplæring og kompetanseutvikling overfor ulike fagmiljøer som arbeider i lokale kunstprosjekter over hele landet. Forvalterne fortsatte sitt arbeid med kursing av lokalt ansatt forvaltnings- og rengjøringspersonell. KORO støttet og deltok i flere seminarer om faglige utfordringer som ble til etter initiativ av regionale og lokale kunstmiljøer. Vi arrangerte selv en stor internasjonal konferanse om kunst i steds- og byutvikling i samarbeid med Oslo kommune.
- Administrasjonen arbeidet med effektivisering av driften i KORO. De fulgte også opp arbeidet med risiko- og sikkerhetstiltak, digitalisering, arbeidsmiljø og personaltiltak. En ny post 21 for føring av inntekter og utgifter i KOROs faglige prosjektvirksomhet ble implementert i budsjett- og regnskapssystemene.
- Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design flyttet til sitt nye bygg på Vestbanetomten høsten 2019. For KORO hadde det som konsekvens at leieavtalen for kontorene i Kristian Augustsgate 23 i Oslo ble avvirket. Vi inngikk ny femårig avtale med Statsbygg om leie av lokaler i Victoria terrasse 11. Det ble iverksatt en omfattende opprustning av kontorene med sikte på innflytting i februar 2020.
- I løpet av 2019 ble det utviklet en ny strategiplan for perioden 2020-2024. Dette skjedde gjennom bred deltakelse fra de ansatte. Strategien ble forelagt Kulturdepartementet i etatsstyringsmøte og vedtatt av direktør før årsskiftet.

Drifts- og fondsregnskapene for 2019 er gjort opp med positivt resultat. Overskuddet er søkt overført til 2020.

Takk til oppdragsgivere, kunstnere, kuratorer, kunstkonsulenter, andre oppdragstakere, samarbeidspartnere, eier og personalet for alle gode bidrag til resultatet i 2019!

Oslo, 13. mars 2020

Svein Bjørkås

II. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

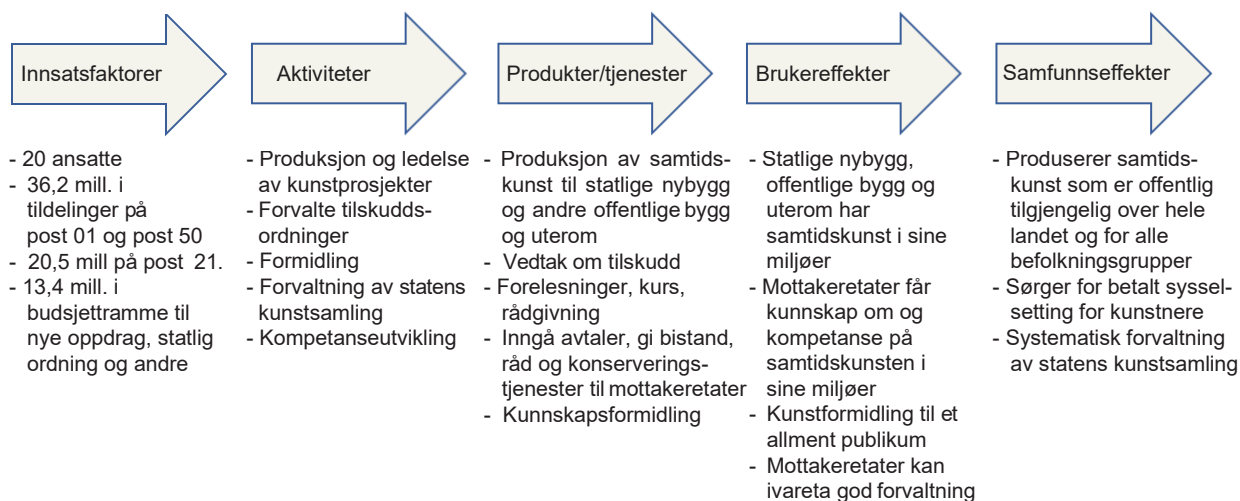
KORO – Kunst i offentlige rom – ble opprettet i 1976. KORO er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kulturdepartementet. Vårt faglige arbeid er underlagt prinsippet om armlengdes avstand.

KORO er landets største produsent av kunst til offentlige bygg og uterom. Planlegging, gjennomføring og kvalitetssikring av kunstprosjekt i statlige nybygg er utgangspunktet for virksomheten. Kunstordningen for statlige bygg er regulert ved kongelig resolusjon av 2. september 1997. KORO har i tillegg søkbare kunstordninger for henholdsvis leiebygg og eldre statsbygg (LES) og en ordning for tilskudd og produksjonsbistand som har til formål å stimulere til produksjon og formidling av kunstprosjekter i offentlige rom og bidra til utvikling innen fagfeltet lokalt og regionalt (LOK). Denne ordningen var ny i 2019 og erstatter de to tidligere kunstordningene for kommunale og fylkeskommunale bygg og miljøer (KOM) og for offentlige uterom (URO).

KORO har som hovedoppgave å sikre at flest mulig skal kunne oppleve kunst av høy kvalitet i offentlige inne- og uterom over hele landet. Dette ansvaret ivaretas gjennom at vi produserer, forvalter og formidler kunstprosjekter ved skoler, universiteter, politiske institusjoner, rettslokaler, kontorbygg, fengsler, kulturhus, jernbanestasjoner, helse- og omsorgsinstitusjoner, militærleirer, rådhus, regjeringsbygg, asylmottak, ambassader og andre offentlige anlegg. I tillegg bringer vi kunst ut til offentligheter utenom byggene, hvor kunstnernes ytringer inngår i den allmenne meningsbrytningen, identitetsdannelsen og minnesforvaltningen. For at kunstverkene også skal gi mening for flest mulig, er informasjon og formidling dessuten en svært viktig oppgave for KORO. KORO har det overordnede forvaltningsansvaret for statens samling av kunst i offentlige rom. Samlingen omfatter 7764 verk, som er å finne på 998 ulike steder i Norge og ved norske ambassader og konsulater i utlandet.

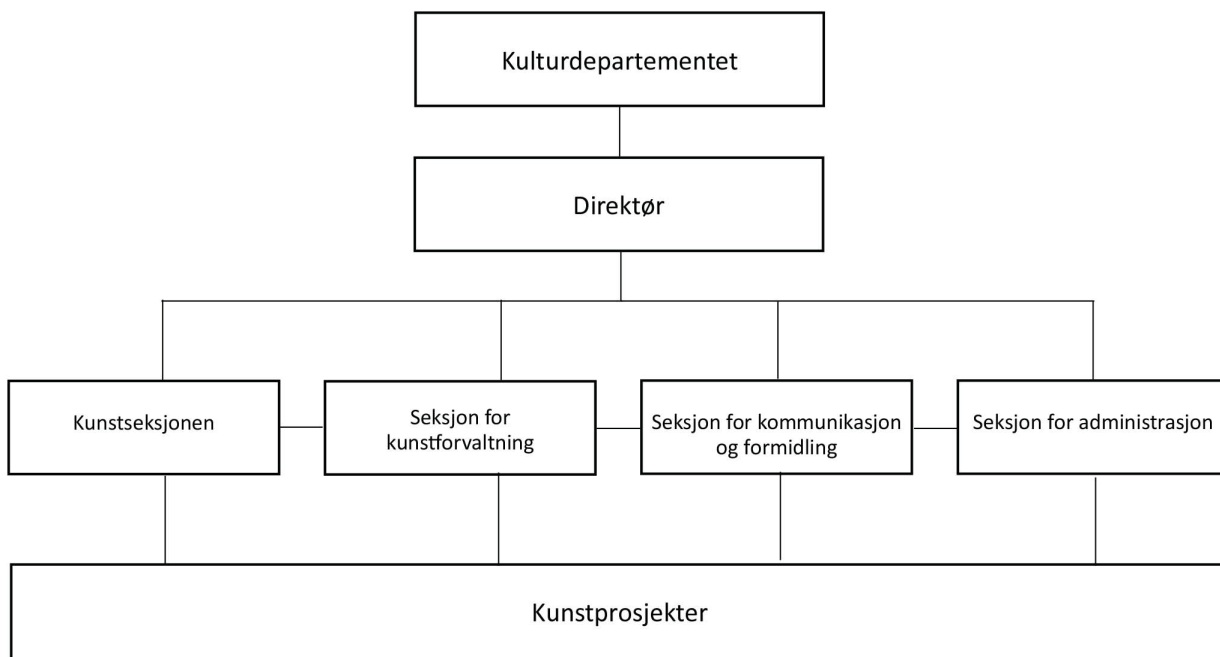
Arbeidet med produksjon, formidling og forvaltning av kunst gjør at KORO er en stor oppdragsgiver for kunstnere, kuratorer og kunstkonsulenter. Både produksjon og forvaltning av kunst til bygg og offentlige plasser krever spesialisert kompetanse. KORO gir tilbud om kompetanseutvikling og faglige nettverk for relevante faggrupper. I tillegg formidler vi kunnskap om kunst i offentlige rom gjennom forelesninger, seminarer og konferanser, og vi lager og gir ut publikasjoner og formidlingsmateriale i et bredt spekter av medier.

Figur 1: Viktige sammenhenger i KOROs resultatkjede.

KORO har kontorer i Oslo og er organisert i fire seksjoner. Vi hadde ved årets slutt 20 ansatte i faste stillinger og åremålsstillinger, til sammen 19,5 årsverk.

Figur 2: Organisasjonskart for KORO

1. Stillinger og årsverk

Etter en omorganisering av KOROs ledergruppe, består denne fra 2019 av direktøren og de fire seksjonslederne. Administrasjonssjef sluttet i sin stilling i løpet av året og ble erstattet med seksjonsleder for administrasjon som tiltrådte i januar 2020. Det har vært 23 personer i ansettelsesforhold i 2019, hvorav 21 stillinger var faste/åremål. To personer i fast stilling sluttet i 2019. Begge er erstattet fra henholdsvis januar og mai 2020. Vi hadde to personer ansatt i kortvarige, midlertidige engasjementer som rådgivere.

Tabell 1 viser en oversikt over ansettelsesforhold i løpet av 2019.

Stillingskategori	Antall	Herav åremål
Direktør	1	1
Seksjonsleder	4	1
Seniorrådgiver	9	1
Rådgiver	9	1
SUM	23	4

Stillingskategori	Stillingstittel	Antall	Herav åremål
Faste stillinger			
Direktør	Direktør	1	1
Seksjonsleder	Administrativ leder	1	
Seksjonsleder	Kommunikasjonssjef	1	
Seksjonsleder	Leder, seksjon for kunstforvaltning	1	
Seksjonsleder	Leder for kunstseksjonen/kurator	1	1
Seniorrådgiver	Seniorrådgiver	2	
Seniorrådgiver	Seniorkurator	1	
Seniorrådgiver	Kurator	5	1
Seniorrådgiver	Konservator	1	
Rådgiver	Rådgiver	2	
Rådgiver	Kurator	1	1
Rådgiver	Kurator - formidling	2	
Rådgiver	Konservator	1	
Rådgiver	Registrar	1	
Midlertidige stillinger			
Rådgiver	Forvaltning	1	
Rådgiver	Kunstseksjonen	1	
SUM		23	4

2. Utvalgte volumtall

Tabell 2 viser utvalgte volumtall knyttet til kunstnere og kuratorer/kunstkonsulenter i prosjekter hvor KORO hadde produksjonsansvar.

Antall kunstnere, kuratorer og kunstkonsulenter i arbeid per år			
	2017	2018	2019
Aktive kunstnere	85	64	69
Aktive eksterne kuratorer/ kunstkonsulenter	58	43	32

Tallet på kunstkonsulenter/kuratorer i arbeid for KORO har blitt redusert noe i løpet av de siste årene. Kunstkonsulenter/kuratorer i KOM-ordningen er overlatt til tilskuddsmottaker. I kunstprosjekter som produseres av KORO gjennom statlig ordning er det en vending mot å benytte kuratorer og kuratorteam som har ansvar for flere prosjekter. Tre kuratorer er ansatt på åremål i KORO og inngår i tabell 1 (herunder lederen for kunstseksjonen).

Tabell 3 viser antall kunstproduksjoner i arbeid for de tre siste årene.

Antall kunstproduksjoner i arbeid per år			
	2017	2018	2019
Produksjoner i arbeid	291	282	274

Tabell 4 viser aktive prosjekter i statlig ordning og budsjetttramme. Prosjektene er flerårige.

Kunstproduksjon i statlig ordning		
2019	Antall	Total budsjetttramme fra oppdragsgiver (i hele tusen)
Prosjekter i arbeid, samlet	53	297 119
Statsbygg	45	218 369
Forsvarsbygg	2	5 880
Bane Nor	1	3 500
Helseforetak	4	64 370
Stortinget	1	5 000

Tabell 5 viser antall kunstprosjekter og budsjett i LES-ordningen.

Kunstproduksjon i statlige leiebygg og eldre statsbygg (LES)			
2019	Antall	Budsjett per runde (i hele tusen)	Finansiering
Prosjekter 9. tildelingsrunde (2014–2015)	1	6 000	Post 50
Prosjekter 10. tildelingsrunde (2016–2017)	9	7 000	Post 50
Prosjekter 11. tildelingsrunde (2018–2019)	11	6 000	Post 50/21

Tabell 6. viser antall kunstprosjekter og tilskudd i LOK-ordningen.

Lokalsamfunnsordningen (LOK)			
2019	Antall	Budsjettramme (i hele tusen)	Finansiering
Prosjekter i arbeid	4	2 000	Post 21
Tilskudd i 2019	32	10 000	Post 50

Tabell 7 viser antall kunstprosjekter og tilskudd i kunstordningene som ble avsluttet og hadde siste tildelingsrunde i 2018

Kunstordninger avsluttet i 2018		
2019	Antall	Budsjett (i hele tusen)
Prosjekter i arbeid fra 2018 og tidligere under kommunal og fylkeskommunal ordning (KOM)	112	38 093
Prosjekter i arbeid fra 2018 og tidligere under uteromsordningen (URO)	52	11 200

Tabell 8 viser antall kunstverk og prosjekter KORO har gjennomført gjennom årene som medfører et overordnet forvaltningsansvar.

Forvaltning (overordnet forvaltningsansvar)		
År	Antall verk	Antall prosjekter
2019	7 764	998

3. Nøkkeltall fra årsregnskapet

Tabell 9 viser nøkkeltall basert på informasjon fra del VI. Årsregnskapet for de siste tre årene.

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2017–2019 (beløp i hele tusen)			
	2017	2018	2019
KORO drift, post 01 inkl. overføringer	18 114	18 664	23 671*
Utnyttelsesgrad driftsresultat	98 %	97%	95%
KORO drift, antall årsverk per 31.12.	17	17	19,5
Lønnskostnader per årsverk	764	770	743
Lønns- og personalkostnader, andel av driftsutgifter	73,4%	72,6%	65,2%
Tildeling post 21, utgifter (prosjekter)	0	0	20 500**
Tildeling post 21, inntekter (prosjekter)	0	0	15 000**
Tildeling post 50, til KORO fond	19 700	4 940 15 300	12 500
Tildeling post 50, til KORO fond øremerket prosjekt	5 300	0	0
Tilfang av kunstprosjekter	13 130	89 930	13 420
Kostnader i KORO, samlet	71 773	51 260	56 882

* Nytt oppsett for drift på post 01 fra 2019 som følge av overføring fra andre poster

** Ny tildeling på post 21 fra 2019.

III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

A. SAMLET VURDERING AV RESULTATER, MÅLOPPNÅELSE OG RESSURSBRUK I 2019

KOROs kulturpolitiske oppdrag er å sikre at flest mulig får tilgang til samtidskunst av høy kvalitet i offentlige bygg og på andre offentlige arenaer over hele Norge og ved norske ambassader og konsulater. Dette gjør vi gjennom å påta oss oppdrag fra statlige byggherrer og andre statsfinansierte oppdragsgivere og ved å forvalte kunstordninger der statlige etater og institusjoner, kommuner, fylkeskommuner, sivilsamfunnsaktører og representanter fra de kunstfaglige miljøene kan søke om kunstprosjekter, tilskudd og produksjonsbistand.

Blant de statlige byggherrene er Statsbygg den klart største oppdragsgiveren. I 2019 økte vi antallet oppdrag fra helsesektoren. Samtidig viste antallet oppdrag fra tradisjonelle samarbeidspartnere som Forsvarsbygg og Bane NOR en klart nedadgående tendens. Dette henger dels sammen med interne omlegginger hos oppdragsgiverne, dels med at samferdselssektoren og Helsesektoren er blitt deregulert. Helseforetaket Sykehusbygg lyste i 2019 ut ledelse og gjennomføring av kunstprosjekter i sykehus som et anbud for private tilbydere. Det er foreløpig usikkert hvorvidt dette betyr at vi i KORO i framtiden ikke kan påta kunstprosjekter ved sykehusene. Alle de nevnte oppdragsgiverne representerer byggevirksomhet som treffer store befolkningsgrupper. Vi vil derfor fortsette arbeidet med å videreføre avtalene med disse byggherrene.

KORO har en svært kompetent stab og tilgang til nasjonale og internasjonale nettverk av kunstnere, kuratorer, kunstkonsulenter, kunstformidlere og konservatorer. Dette har sikret at vi har høy kvalitet og gode resultater i alle deler av virksomheten.

At vi kunne styrke formidlingsinnsatsen gjennom friske budsjettmidler for 2019, innebærer at vi fikk etablert den ønskede balansen mellom ressursene innenfor produksjon, formidling og forvaltning.

Resultatene for 2019 svarer til målene for virksomheten. Det var gjennomgående effektiv bruk av alle tilgjengelige ressurser.

B. MÅL OG STYRINGSPARAMETRE FASTSATT AV KULTURDEPARTEMENTET

Mål 1: Produksjon og finansiering av kunst av høy kvalitet i offentlige rom

I det følgende redgår vi for resultatmål og faktiske mål innenfor departementets styringsparametre.

1.1 Produksjon av kunst i statlige nybygg

Tabell 10 viser antall prosjekter som er ferdigstilt i 2019.

Resultatmål	Resultat
50	45

Tabell 11 viser antall nye prosjekter i 2019

Resultatmål	Resultat
50	54

Tabell 12 viser prosjekter under de ulike kunstordningene i 2019.

Type ordning	Nye prosjekter i 2019	Prosjekter i arbeid 2019	Ferdigstilte
Statlig ordning			
Statsbygg	6	45	17
Forsvarsbygg	1	2	1
Andre oppdragsgivere	-	6	2
LES	11	21	8
KOM	avsluttet	112	5
URO	avsluttet	52	12
SUM	54	274	45

Statlig ordning

I 2019 har KORO hatt en portefølje innenfor statlig ordning på 53 aktive prosjekter. I løpet av året fikk vi inn 7 nye små og store oppdrag. 6 prosjekter kom fra Statsbygg og 1 fra Forsvarsbygg. Prosjekttilfanget fra forsvarsbygg har gått kraftig ned, og per 31.12.2019 har KORO kun ett prosjekt i arbeid herfra. I løpet av året avsluttet vi 20 prosjekter, deriblant kunstprosjektet for Stortinget i Prinsensgate.

Vi starter 2020 med 33 prosjekter innenfor ordningen. Flere av disse er store prosjekter med omfattende kunstproduksjoner. Campus Ås (kunstbudsjett: ca. 17 MNOK) blir ferdig i løpet av 2020, mens Haukeland universitetssykehus (kunstbudsjett 22 MNOK), Stavanger universitetssykehus (kunstbudsjett 35 MNOK) og fakultet for livsvitenskap, UiO (kunstbudsjett ca. 40 MNOK) er noen år fra slutføring. Restbudsjettet for aktive prosjekt utgjorde om lag 153 millioner kroner per 31.12.2019 og er fordelt på både fondsregnskap (eldre prosjekter) og post 21 (nyere prosjekter).

Mot slutten av året fikk KORO i oppdrag å utføre et forprosjekt i forbindelse med prosjektering av nytt regjeringskvartal i Oslo sentrum. Forprosjektet har to hensikter: All kunst i de eksisterende departementsbyggene skal registreres, og det skal lages en overordnet kunststrategi for nytt regjeringskvartal. Forventet oppstart av hovedprosjektet er ved årsskiftet 2020/2021.

Universitetet i Sørøst-Norge, Campus Ringerike på Hønefoss, **Per Inge Bjørlo**.

På Campus Ringerike har KORO ferdigstilt et større prosjekt i samarbeid med kunstneren Per Inge Bjørlo. I tillegg til et nyprodusert monumentalarbeid i glass inngår fem grafiske arbeider. KORO har med dette prosjektet tilrettelagt for en samling av Bjørlos verker, som representerer ulike epoker og årtier i hans anerkjente kunstnerskap.

Per Inge Bjørlo, *Sorgserien*, 2019. Foto: Werner Zellien

Mattias Härenstam,
Eksemplar, 2019.
Nederst: detalj av
Betraktere, 2019.
Foto: Pål Hoff

Naturhistorisk museum, Universitetet i Bergen,
Marte Ramm Fortun og Matthias Härenstam.

Ved Naturhistorisk museum finner man to takhengte skulpturelle objekter i tre av Mattias Härenstam. Skulpturene er omstendelig bearbejdet av individuelle organiske treemner og gir publikum en alternativ inngang til refleksjon omkring den museale presentasjon av naturhistorien. I tillegg har performance-kunstner Marthe Ramm Fortun innlemmet fotografier i noen av museets mange utstillingskabinetter. I sameksistens med museets samling av utstoppede dyr og dyreskjeletter, reiser Fortuns i scenesatte fotografier av egen kropp spørsmål ved vitenskapens kunnskapsformidling, klassifikasjonsmodeller og definisjonsmandat gjennom tidene. Fortun bidrar også med en performanceserie i museet en gang per år i perioden fra 2019 til 2028.

Marthe Ramm Fortun, *Vi skal ikke lage lærebøker (4)*,
2019. Foto: Kristine Jakobsen.

Stortingets lokaler i Prinsensgate 26,
**Outi Pieski, Goshka Macuga, Ida Ekblad,
 Aurora Passero, Ane Graff og Ann Cathrin
 November Høibo**

På oppdrag fra Stortinget fikk KORO i 2014 ansvaret for kunstprosjektet i forbindelse med rehabiliteringen av Prinsens gate 23. Fem millioner ble avsatt til kunstprosjektet som sto ferdig i mars 2019. Det kuratoriske grepet for kunsten til Prinsensgate 26, tar utgangspunkt i hvordan nymaterialitet kommer til uttrykk i kunsten i dag. Dette har vært omdreingspunktet og selve utgangspunktet for kuratorens dialog med Stortingets kunstutvalg. Kunstfeltets nylige «vending» mot det taktile, det stofflige og interessen for materialitet er nært forbundet med et kritisk engasjement for utfordringer knyttet til miljø og klima. Kunstnerne synes på ulike måter å foreslå at vi ser verden på en ny måte for å bedre ivareta den. Flere av kunstnerne har dessuten latt seg inspirere av kunstnere og verk som allerede er representerte i Stortingets samling i dag.

Goshka Macuga, *The Fable of the Wolf, the Polar Bear, the Reindeer and the Cosmonaut*, 2018.

Foto: Jessica Harrington

Øverst til venstre: Ann Cathrin November Høibo, *Untitled (Diptych)*, 2018.

Øverst til høyre: Aurora Passero, *Coral Vision*, 2018. Begge foto: Niklas Hart

Norsk Helsearkiv på Tynset,
Signe Solberg

Ved Norsk Helsearkiv på Tynset har KORO ferdigstilt to verk av kunstneren Signe Solberg. På en høyreist betongvegg i den nye institusjonens midte finner vi det ene arbeidet – et monumentalverk der 32 elementer i patinert kobber og blankglødd stål skaper en dynamisk, horisontal bevegelse i rommet. Verkets fragmenterte inndeling i spisse, trekantede elementer kan minne om delvis brettede dokumenter og kan leses som en referanse til institusjonens funksjon som landets nye arkiv for helseopplysninger og levd liv.

Signe Solberg, *Follow Rivers (1)*, 2019.
Foto KORO/Werner Zellien

Tabell 13 viser tilfanget av statlige prosjekter 2010–2019.

Statlig byggherre										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Statsbygg	12	6	13	13	14	8	13	8	8	6
Forsvarsbygg		7	1	7	5	1	3			1
KUD	1		3				1			
Bane Nor	1	1	1							
Helseforetak		1	2			1			1	
Stortinget						1	1			
Andre prosjekter									2	
Sum antall	14	15	20	20	19	11	18	8	11	7
Kunstbudsjett	38,9	29	47,4	29,96	33,51	10,57	14,43	13,13	90,18	13,4

Se VII. Vedlegg: Statlige prosjekter

1.2. Produksjon av kunst i eldre statsbygg og leiebygg

LES-ordningen

LES arbeidet i 2019 med gjennomføring av prosjekter fra 10. og 11. tildelingsrunde.

10. tildelingsrunde (2016/2017)

I 2019 har det vært jobbet med gjennomføring av åtte prosjekter. Følgende syv er ferdigstilte: Den norske NATO-delegasjonen, Brussel; Norges Handelshøyskole (NHH), Bergen; Konkurransetilsynet, Bergen; Riksteatret, Oslo; Fylkesnemnda for barnevern og sosialsaker Buskerud og Vestfold, Drammen; Sunnmøre tingrett, Ålesund samt Tolldirektoratet, Oslo. Det siste prosjektet, skulpturprosjektet utenfor Øvre Romerike tingrett, Eidsvoll vil bli gjennomført vår/sommer 2020.

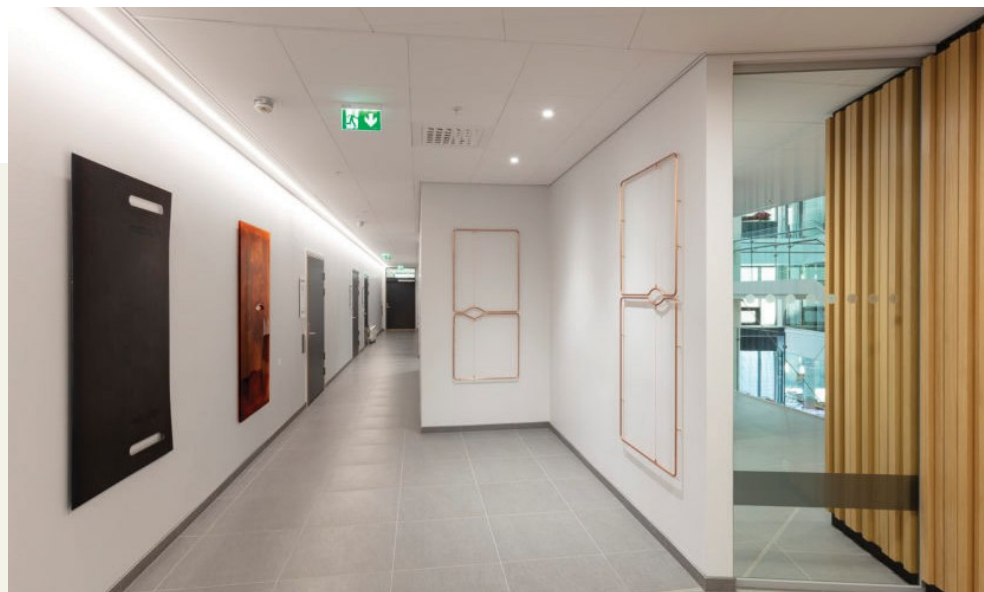
I tillegg ble kunstprosjektet for Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo gjennomført i 2019. Prosjektet har vært organisert utenom de øvrige 12 i tildelingsrunde 10, med egen kurator og i en samfinansiering med hhv. byggherre (Entra) og leietaker (UiO).

11. tildelingsrunde (budsjettår 2018/2019)

I januar ble ny tildelingsrunde lyst ut og ny fagkomité etablert med tre eksterne medlemmer. Komiteen har behandlet søknader og hatt befaring og møter med 11 institusjoner som fikk tildelt kunst: Fredrikstad tinghus, Sogn og Fjordane tingrett, Førde, Statens barnehus, Kristiansand; Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker, Oslo; Alrek helseklynge, UiB, Bergen; Høgskolen i Innlandet, Lillehammer; NAV Hjelpemiddelsentral, Ålesund; Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Tønsberg; Ambassaden i Amman, embetsboligen; Norsk utenrikspolitiske institutt (NUPI), Oslo og Skatteetaten, Trondheim. Arbeidet med samtlige 11 har pågått parallelt gjennom hele 2019 og forventes ferdigstilt i 2020.

Tabell 14 viser en oversikt over tildelingsrunde 10 og 11 med noen nøkkeltall.

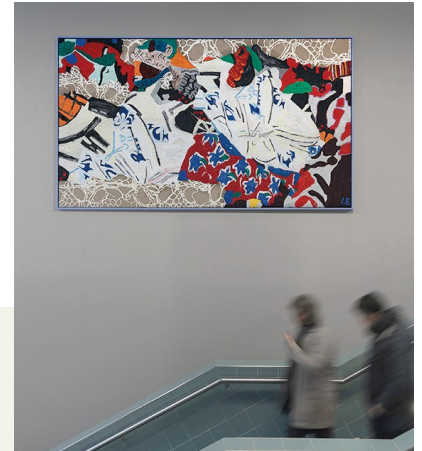
Tildelingsrunde	Budsjettår	Søkere	Antall tildelinger	Budsjettramme	Finansiering
10	2016/2017	17	13	7,0 mill kr	Post 50
11	2018/2019	16	11	6,0 mill.kr	Post 50/21

Sunnmøre tingrett, Ålesund,
Johanne Hestvold

Ved første øyekast kan mange av Johanne Hestvolds kunstverk fremstå som rene abstrakte former, men de tar alltid utgangspunkt i noe annet enn seg selv. I de åtte verkene hun har laget for publikumssonene i Sunnmøre tingrett, har hun hentet inspirasjon fra mønsterblader man syr klær etter, forenklet formene og overført dem til materialer som gir assosiasjoner til industri og bygg.

Johanne Hestvold, oversikt over åtte kunstverk, 2019.
Foto: Werner Zellien

NHH Norges Handelshøyskole,
Ida Ekblad

Ekblads nyproduserte maleri er en abstrakt billedkomposisjon med elementer fra blant annet kniplingstradisjonen og andre mønstre og ornamentale strukturer. Noen er gjenkjennelige, men de fleste er hentet fra kunstnerens egen fantasi. På lerretet finner vi også et genserermønstre fra en høyhalset trøye kunstneren brukte som liten. Det fargerike maleriet er utført med malingsstrøk i Ekblads karakteristiske puff-teknikk, som gir malingen ekstra tykkelse.

Ida Ekblad, *Irske kniplinger*, 2019.
Foto: Werner Zellien

Tollboden i Oslo,
Marius Engh

Verket *Hermopolis* er oppført i forbindelse med restaureringen av Tollboden i Oslo. I frisen over inngangsdøren har Marius Engh brukt motiver og symboler fra etatens historie. Oppkreving av toll har foregått siden tidenes morgen, og i antikken fungerte tollbodene som portaler inn og ut av byer. Verkets tittel refererer til antikkens bystruktur og arkitektur, og bruker myten fra Ovids *Metamorfoser* som viser til det skjebnesvangre møtet mellom gudenes sendebud Hermes og kjempen Argus med sine hundre øyne.

Marius Engh, *Hermopolis*, 2019.
Foto: Werner Zellien

UiO Universitetet i Oslo, Domus Juridica
**Tiril Hasselknippe, Marianne Heier,
Lotte Konow Lund og Steinar Haga Kristensen**

De fire kunstnerne har utarbeidet hvert sitt kunstprosjekt til nybygget for Det juridiske fakultetet. Kunstverkene belyser ulike sider av kompleksiteten på det juridiske fagfeltet, og inviterer samtidig til nysgjerrighet, åpenhet og ettertanke. De fire kunstnere har svært ulik tilnærming; både konseptuelt, i materialbruk og i form. Det har vært et mål at kunsten både går i dialog med byggets arkitektur og stedets funksjon – som ramme for utdanningen av morgendagens jurister og kriminologer. Historiske sammenhenger, juridiske prinsipper og mulighet for lovendringer er temaer som belyses.

Bildet over: Tiril Hasselknippe, *Queens of the Tear Duct*.
Foto: Werner Zellien

Se VII. Vedlegg: LES-prosjekter

1.3 Finansiering og produksjon av kunst til lokalsamfunn

Prosjektstøtte fra Lokalsamfunnsordningen (LOK)

Fra og med 2019 ble KOM-ordningen og URO-ordningen lagt ned, og erstattet av Lokalsamfunnsordningen (LOK). Uavsluttede prosjekter fra de to ordningene gjennomføres innenfor rammen av den nye ordningen. Denne nye ordningen skal stimulere til utvikling, produksjon og formidling av kunst i offentlige rom i lokale kontekster over hele landet. Gjennom den nye ordningen vil KORO styrke samarbeidet med kunst- og kunstmiljøene i regionene og med kommuner og fylkeskommuner.

I 2019 hadde Lokalsamfunnsordninga hatt en samlet økonomisk ramme på 14,5 millioner kroner. 10 MNOK ble satt av som øremerkede midler som kunstmiljøet, kommunene og fylkeskommunene kunne søke på. 2,5 MNOK har gått til utbetalinger av prosjekter som har fått bevilgninger tidligere år gjennom KORO's støtteordning for kommunale og fylkeskommunale prosjekter, og 2 MNOK har gått til infrastrukturiltak for å styrke samarbeid med regionale og lokale miljø og kunnskap om og kompetanse på kunst i offentlige rom. Til søknadsfristen 1. februar kom det inn totalt 137 søknader. 32 kunstprosjekter rundt om i landet fikk tilskudd.

25. og 26. april inviterte KORO, Oslo kommune og aktører i Hovinbyen til en konferanse som ble finansiert og produsert med midler fra LOK-ordningen. Tema for konferansen var kunst i offentlige rom og byutvikling. Spørsmålene som dannet utgangspunktet for innlegg fra norske og internasjonale kunstnere, kuratorer og oppdragsgivere var blant annet: Hvordan kan samfunnet fornye seg ved å slippe til den uregjerlige kraften som kunsten representerer i by og stedsutviklingen? Kan kunst være et middel til å bygge lokalsamfunnene nedenfra, men samtidig signalisere identitet og egenart mot omverden? Konferansen var fulltegnet og hadde 300 deltakere fra ulike fagmiljøer og ulike deler av landet.

Av de uavsluttede prosjektene fra URO, ble de fleste gjennomført i 2019. De få som gjenstår skal avsluttes i 2020. Etter KOM-ordningen er det fremdeles 107 uavsluttede kunstprosjekter. KORO har avsatt øremerkede administrative ressurser for å få avsluttet et flertall av disse i løpet av 2020.

Tabell 15 viser fordeling av LOK-bevilgninger og prosjekter per fylke.

Fylke	Antall prosjekter
Viken	1
Oslo	9
Agder	1
Innlandet	1
Rogaland	3
Vestlandet	3
Trøndelag	4
Troms og Finmark	7
Ikke stedbundne prosjekter	7
SUM	36

Tabell 16 viser fordelingen av LOK-midler i 2019 i hele tusen.

Etter søknad	
Avsetning post 50	12 500
Tilskudd fra KORO	9 950
Antall søknader	137
Antall tilskudd	32
Infrastruktur	
Avsetning post 21	2 000
Prosjekter	4

Se vedlegg VII: Prosjekter fra LOK, KOM og URO

Haldeplassen i Lærdal,
Lærdal kommune

Lærdal kommune mottok i 2019 støtte gjennom LOK-ordningen og vil i 2020 og 2021 realisere kunstprosjekter på Gamle Holdeplassen i Lærdalsøyri. Det har de siste to årene vært en rekke nyetableringer i Gamle Lærdalsøyri i form av nye handel- og kulturtilbud. Dette betyr ny aktivitet og behov for ytterligere oppgraderinger av uteområdet rundt det unike trehusmiljøet i Lærdal. KORO har tidligere støttet Lærdal kommune med forprosjektmidler for å sette i gang et kunstprosjekt i forbindelse med kommunens stedsutviklingsstrategi.

Lærdal kommune, *Haldeplassen*
Foto: Tone Einelia

Små monumenter i Oslo
Lars Sandås

Små monumenter er ett av URO-prosjektene som ble avsluttet i 2019. Kunstneren Lars Sandås retter søkelyset mot det åpne rusmiljøets tilstedeværelse og historie i Oslo. Gjennom tre skulpturer løfter han fram tre steder som har vært sentrale i historien om rusmiljøet i hovedstaden - Eika ved Akerselva, Plata ved Oslo S og Nisseberget i Slottsparken. Skulpturen til Nisseberget ble midlertidig plassert utenfor Kunstnernes Hus i påvente av en egnet lokalisering.

Lars Sandås, *Små monumenter*
Foto: Niklas Hart

Se VII. Vedlegg: URO-prosjekter

Mål 2: Bred og aktiv kommunikasjon og formidling av kunst i offentlige rom

I mai 2019 ble KOROs arbeid med formidling forsterket og organisert i ny seksjon for kommunikasjon og formidling. Denne består av to nyansatte kuratorer for formidling, i tillegg til kommunikasjonssjef som også er seksjonsleder.

I løpet av året påbegynte seksjonen arbeidet med en generell styrking og videreutvikling av KOROs formidlingsarbeid, i første omgang ved å systematisere og effektivisere grunnformidlingen i alle prosjekter - gode formidlingstekster og bilder på KOROs og eventuell mottagerinstitusjoners nettsider/intranett, maler for brosjyrer og formidling via pressemeldinger og sosiale medier.

Seksjonen har sørget for at formidling- og kommunikasjonsperspektivet er hensyntatt fra starten i KOROs tverrfaglige prosjektteam etter hvert som nye prosjekter er opprettet gjennom 2019. Vi har også gått inn i alle påbegynte prosjekter ved å gi råd om, foreslå eller stå for praktisk gjennomføring av ulike formidlingstiltak.

I tillegg til generelt strategiarbeid, har seksjonen høsten 2019 igangsatt og gjennomført store kommunikasjonsprosjekter som ny visuell identitet - herunder malverk – og gjennomgang av KOROs nettsider.

Formidlingsfaget er i dag et satsningsområde for mange kulturinstitusjoner, og den nye seksjonen har etablert seg i relevante nettverk, både formelle og uformelle, for å sikre at KORO kan være delaktig i denne utviklingen. Et eksempel er et landsdekkende digitalt delingsforum som er initiert av Munchmuseet og som startet opp høsten 2019.

Seksjonen har også ansvaret for formidling av KOROs eksisterende samling. I denne forbindelse opprettet vi direkte kontakt med store mottagermiljøer, blant annet ved universiteter og høyskoler, der KORO har hatt store kunstprosjekter i flere omganger gjennom årene.

2.1 Formidling av kunst i pågående prosjekter og av kunst fra samlingen

Som nevnt, arbeides det systematisk med formidling i alle prosjekter. Formidlingsgrepene er helt sentrale for å sikre forankring av KOROs produksjon. Alle kunstprosjekter har sin prosjektside på koro.no med presentasjon av kunstverk og kunstnere i tekst og bilder. Det gjøres også andre kommunikasjons- og formidlingstiltak som produksjon av filmer, brosjyrer og publikasjoner. I løpet av 2019 ble det også gjennomført forelesninger og kunstnersamtaler flere steder i landet. Nedenfor følger noen eksempler:

Kunstvandringer

Guiden *Kunstvandring Bergen* er en videreføring og variant av KOROs tidligere vandringer i Oslo og Tromsø. Kunstvandring er en guide til noen av de mange kunstverkene i byen og er lagt opp slik at hele runden kan tas i løpet av en dag, til fots eller på sykkel. Mange av kunstverkene er i sentrum, men går også utenfor bykjernen og viser vei til verk man ellers ikke kommer så lett over. Guiden er laget for mobiltelefon slik at man kan følge med på kartet og lese korte tekster om aktuelle kunstverk underveis. Kunstverkene i denne vandringen er en blanding av nye og eldre verk, og aktiviserer slik både aktuelle og tidligere verk i vår samling.

Bildet viser bygg for biologiske basalfag ved Haukeland universitetssykehus - og de japanske hagene, *SEIGEN-tei*. I atriet til bygget og i det trange rommet mellom fjellet og basalfagbygningen, har den japanske zenpresten og landskapsarkitekten Shunmyo Masuno skapt to japanske hager. Foto: Jaro Hollan

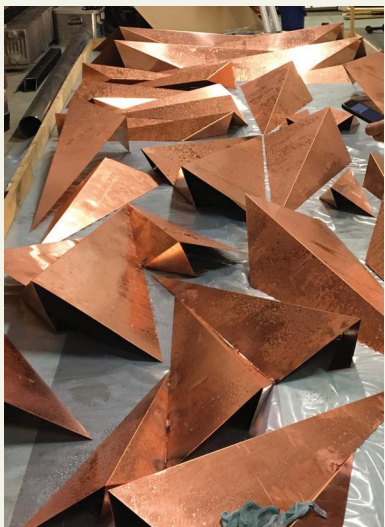
Intervjuer

I løpet av året har vi laget å reportasjer med kunstnerne i de ulike kunstprosjektene. Bilder som viser en kunstners arbeidsprosess, blir verdsatt – både på nettsidene våre og i sosiale medier. Her besøker vi Mattias Härenstam på verkstedet hans i Fjällbacka, der han arbeidet med flere større treskulpturer for Universitetsmuseet i Bergen. Intervjuet ble publisert på KOROs nettsider da Universitetsmuseet åpnet, og delt i sosiale medier.
Foto: Magnus Tenge

Videoer

I 2019 laget vi flere filmer knyttet til kunstprosjektene for å gi publikum innsikt i de kunstneriske prosessene. Videoene er en effektiv måte å komme tett på både kunstner og verk, og blir lagt ut på KOROs nettside, Facebook og Instagram. Her eksemplifisert ved to av årets videoproduksjoner: Per Inge Bjørlo forteller om arbeidet med å samle både nye og eldre arbeider til det nye sentralbygget på Campus Ringerike. Kunstner Signe Solberg tar oss med inn i verkstedet sitt hvor vi får ta del i prosessen bak skulpturinstallasjonen til Norsk Helsearkiv.

Kunstnersamtaler og omvisninger

Kunstnersamtaler og omvisninger finner vanligvis sted når et prosjekt åpner, men egner seg også for å revitalisere samlingen. Da Oslo tinghus og kunsten der feiret 25 år i 2019, var KORO tilstede. Under Rettens Dag i oktober var det tilrettelagte aktiviteter og åpent hus. KOROs bidrag var en kunstnersamtale med Ole Lislrud, som står bak hovedverket på huset, samt en kunstomvisning. Sistnevnte ble holdt for de ansatte på huset, og det var stort engasjement og stolthet over samlingen fra de fremmøtte. Foto: KORO

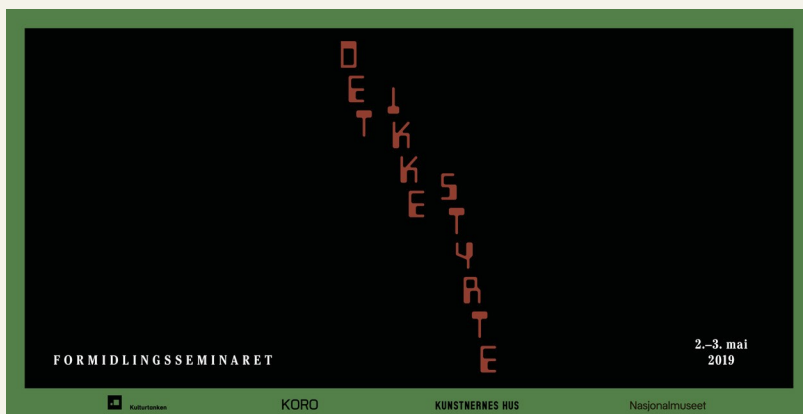

Foredrag

KORO har gjennom 40 år bidratt med mye kunst til Universitetet i Tromsø, og har overordnet forvaltningsansvar for en betydelig del av samlingen der. Da kunsthistoriestudiet ved Universitetet i Tromsø feiret 30-årsjubileum i desember 2019, ble KORO invitert til å holde foredrag. Å ha god kontakt med mottakermiljøene, og formidle KOROS samling til de som har samlingen hos seg i det daglige, anser vi som særlig viktig. Foto: KORO

Konferanse. Tema: Kunst i offentlige rom og byutvikling. *Kunsten å utvikle en by* gikk av stabelen i Hovinbyen, Norges største byutviklingsområde, 25. og 26. april i fjor. Arrangementet var et samarbeid mellom Oslo kommune, KORO og aktører i Hovinbyen Her fra mingling i lunsjen.

Seminar og arrangement

Formidlingsseminaret 2019: Det ikke styrte ble arrangert 2.-3. mai, og var et samarbeid mellom Kunstnerens Hus, Kulturtanken, Nasjonalmuseet og KORO. Seminaret samlet formidlere, museums- og galleriledere, kuratorer, kunstnere og produsenter. Årets seminar så på prosjekter og kunstverk der formidling og verk var ett og det samme, eller ikke kunne tenkes uavhengig av hverandre. På programmet stod store internasjonale navn som Bob and Roberta Smith (UK) og Rimini Protokoll / Daniel Wetzel (D).

Bildet til høyre er fra en åpning utenfor Kunstnerens Hus i oktober, der det ble holdt en appell under åpningen av Lars Sandås' kunstprosjekt *Små monumenter*. Foto: Niklas Hart.

8 MATERIALETS TALE

MATERIALETS TALE

Av Trude Schjerve og hansen

Stortingsbygningen er Norges viktigste hus, skriver Peter Butenschon i jubileumsboken fra 2016 som feiret bygningen på Løvebakken gjennom 150 år. Den har vært fæstet for flere av de viktigste begivenhetene i moderne norsk historie, og er, ifølge Butenschon, et levende symbol på det norske demokratiet. Den ble regnet av den unge arkitekten Emil Victor Langlet i 1860. Etter hvert kjøpte og utvidet Stortinget sitt areal i Prinsess gate (1972), Akersgaten (1988) og Nedre Vollgate (1995), som omkranser den suverene hovedbygningen på Løvebakken. Stortingets kunstsamling er i varierende grad forbundet med bygningene, og har blitt til under ulike omstendigheter.

Får man anledning til å studere denne samlingen gir man tilgang ikke bare til ikoniske kunstverk, men også til de mindre kjente historiene som danner inngangsporter for forståelsen av norsk utsmykningshistorie og -politikk. Slikalt offentlig kunst knyttes gjerne til en nasjonal utsmykningstradisjon der den bestemte plasseringen og dens omgivelser danner et mer eller mindre førende utgangspunkt for kunstverket. Et kunstverks «mening» kan i slike tilfeller bero på dens plassering, og plasseringen i velkjente offentlige rom kan nærmest fremstå som en forutsetning av

Tid, miljø og forholdet mellom museet og det som bærer det, står sentralt i kunstprosjektet *Hørsens stemme på Universitetsmuseet i Bergen*.

I Bergen, den nordlige kysten av vestlandet, har stiftet et av de mest spennende kunstmuseene i Norge. I 1972 ble det etablert som et offentlig museum, og i 1992 ble det utvidet til å omfatte et stort område av det gamle byrommet. Museet har en rik og mangfoldig samling av kunst og kulturhistoriske gjenstander, og er et viktig uttrykk for byens identitet og historie.

Stiftelsen for kunstprosjektet har som målestav for utvalgte kunstverk og utstillinger på museet, og har vært en viktig del av museets utvikling og utrustning. I samarbeid med stiftelsen har kunstnerne utviklet utstillinger som har vært en viktig del av museets utrustning og utrustning.

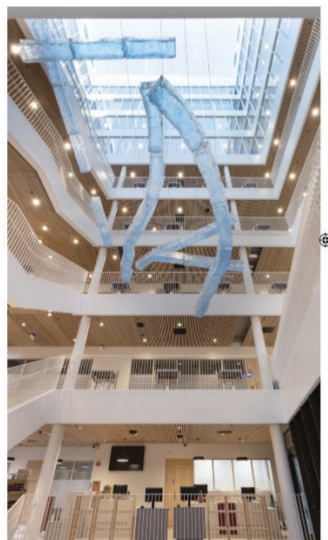
Stiftelsen har lagt til store skulpturer fra 1950- og 1960-årene for å uttrykke stiftens, som den eneste av stiftens museer, som et viktig uttrykk for stiftens identitet og historie. Stiftelsen har utviklet en rik og mangfoldig samling av kunst og kulturhistoriske gjenstander, og er et viktig uttrykk for byens identitet og historie.

Stiftelsen har lagt til store skulpturer fra 1950- og 1960-årene for å uttrykke stiftens, som den eneste av stiftens museer, som et viktig uttrykk for stiftens identitet og historie. Stiftelsen har utviklet en rik og mangfoldig samling av kunst og kulturhistoriske gjenstander, og er et viktig uttrykk for byens identitet og historie.

Stiftelsen for kunstprosjektet har som målestav for utvalgte kunstverk og utstillinger på museet, og har vært en viktig del av museets utvikling og utrustning. I samarbeid med stiftelsen har kunstnerne utviklet utstillinger som har vært en viktig del av museets utrustning og utrustning.

KUNSTEN I DOMUS JURIDICA

MATERIALETS TALE 9

Foldere og kataloger

I forbindelse med åpninger, konferanser og arrangementer produserer KORO både enkle foldere og mer avanserte kataloger. Med den nyopprettede seksjonen har KORO fått ny kompetanse, og stadig mer av produksjonen av dette foregår nå «inhouse», framfor å sende det til eksterne konsulenter. Dette sparer vi både tid og penger på, og det gir større mulighet til å ha et helhetlig blikk på det trykkede materialet KORO produserer.

Fagstoff

I forbindelse med forvaltningsseksjonens gjennomgang av kunsten ved NMBU på Ås, ble det laget en større reportasje på KORO's nettsider. Saken formidlet hvordan forvaltningsseksjonen jobber med å ta vare på kunsten. Samtidig ble det en mulighet for å revitalisere en del av de eldre kunstprosjektene ved universitetet. KORO har bidratt med mange kunstprosjekter til NMBU opp gjennom årene, og reportasjen ble tilpasset våre ulike kanaler, og førte til formidlingen av en rekke kunstverk på Facebook og Instagram.

2.2 Kommunikasjon om verk, prosjekter og annen virksomhet i KORO

I KORO er kommunikasjon og formidling samlet i en seksjon. Dette er ikke tilfeldig. Det kan ofte være vanskelig å peke på et eksakt skille mellom disse to disiplinene når det kommer til praktisk arbeid. Hvor slutter kommunikasjonen og når går det over til ren formidling? Arbeidet med å skape godt innhold på sosiale medier gjøres av alle de tre ansatte i seksjonen. En ren kommunikasjonsoppgave er imidlertid å jobbe ut mot pressen, men også å etablere gode kontakter med de som har kunsten hos seg og med våre øvrige samarbeidspartnere. Vi jobber aktivt med klarspråk i dette arbeidet, målet er at interessen for og kunnskapen om kunst i offentlige rom øker og at de gode kunstopplevelsene når ut til stadig nye grupper.

I forbindelse med blant annet kunngjøringer, arrangementer og kunståpninger produseres det pressemeldinger som distribueres til vårt nettverk av journalister og redaksjoner over hele landet. På de største prosjektene har det blitt nedlagt ekstraordinært kommunikasjonsarbeid ut mot utvalgte journalister og medier for å sikre en bredere dekning. Det jobbes med å utvide kretsen av gode ambassadører for kunsten i pressekreter.

I 2019 videreførte vi arbeidet med informasjon og innholdsproduksjon til nettsidene. Vi arbeidet oss målrettet bakover i arkivet for å kunne vise fram en stadig større del av samlingen. Ved utgangen av 2019 er 356 kunstprosjekter fylldig beskrevet på våre nettsider.

Formidling på digitale flater utgjør en viktig del av seksjonens arbeid. KORO formidler oppstart av, prosess underveis og alle ferdige kunstprosjekt både på nettsiden, Facebook og Instagram. Gjennom de to sistnevnte fremheves også enkeltverk i forbindelse med for eksempel nasjonale merkedager. Også utlysninger av oppdrag for kunstnere og kuratorer, ledige stillinger, utlysning av prosjektstøtte og andre aktualitetssaker blir produsert – og tilpasset aktuelle flater. Alle innlegg skrives på norsk, både bokmål og nynorsk. I 2019 postet vi 127 innlegg på instagram, de aller fleste fra samlingen som et ledd i revitalisering av eldre verk. Postene er en viderefremidling av fjorårets nystartede serie #frasamlingen. Formatet gjør at tekstene er korte, inkluderende og informative.

Tabell 17 viser antall følgere i sosiale medier 2017-2019.

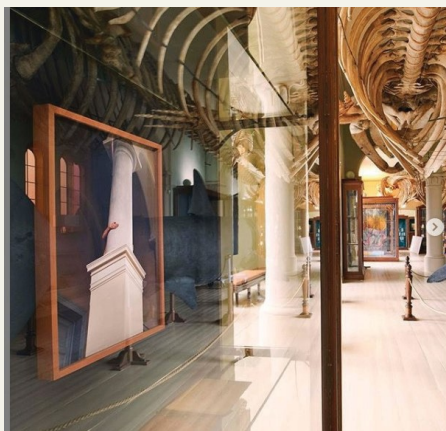
	2017	2018	2019
Facebook	4593	5711	6600
Instagram	5068	6800	8700

Tabell 18 viser antall sidevisninger og besøkende på KOROs nettsider 2017-2019.

	2017	2018	2019
Sidevisninger	219 299	221 139	240 098
Gjennomsnitt tidsbruk per økt	02:32	02:20	01:17
Besøkende på nettsiden	49 127	50 878	62 580

På nettsiden har vi en overvekt av kvinnelige lesere, 65 % mot 35 % menn. De fleste tilhører aldersgruppen 25-34 år, tett fulgt av aldersgruppen 35-44.

De aller fleste i Norge har i dag sosiale medier som sin hovedkanal for nyheter og oppdateringer, og nettsider går over til å bære mer preg av å være landingsider for nyheter og steder for å finne spesifikk info. Vi har derfor ikke et mål om generell økning av bruk av nettsiden vår, men arbeider for at informasjonen vi legger ut skal være så relevant som mulig for brukerne.

Særskilte kommunikasjons- og formidlingstiltak i 2019

Visuell identitet - synlig og gjenkjennbart

Med et økt fokus på formidling og kommunikasjon, har det vokst frem et behov for en enhetlig og sterk visuell profil. KOROs visuelle profil har vært sprikende, med til dels ulike og litt tilfeldige uttrykk. Høsten 2019 satte vi i gang et stort arbeid med å bygge opp en tydelig visuell profil som skal være gjennomgripende i alle KORO-initierte prosjekter fremover. Den nye visuelle identiteten implementeres på alle flater våren 2020.

Koro.no - mer brukervennlig

Målgruppen til KORO er sammensatt. Både kunstnere, kuratorer, kommunalt ansatte, mottakere av kunsten og den brede offentligheten, som presse og det allmenne publikum, bruker våre nettsider. Men finner de det de søker?

Høsten 2019 gjennomførte vi en workshop der vi undersøkte nettopp det.

Målet med workshopen var å jobbe fram mer formidlingsvennlige og oppgavebaserte nettsider. Første del av dette arbeidet vil bli synlig på koro.no våren 2020.

Arbeidet med å utvikle og tilpasse nettsiden blant annet etter folks skiftende medievaner, er en pågående prosess. Arbeidet krever innsikt og er ressurskrevende, og må videreutvikles i kontinuerlige etapper.

Fagforum

2019 ble for alvor det året da KORO begynte å jobbe bevisst og planlagt i team, på tvers av de fire seksjonene. Som et ledd i dette arbeidet, ble Fagforum dannet. Fagforum arrangeres av de ulike seksjonene etter tur. Målet er å etablere en felles arena der faglige spørsmål og inspirasjon blir delt – og holde hverandre orientert om respektive felt. Primært er det seksjonene selv som står for innholdet, men det inviteres også eksterne foredragsholdere. Fagforum kommer til å leve videre 2020 og er et virkemiddel i arbeidet med å styrke internkommunikasjonen i KORO.

Mål 3: God forvaltning av kunst i offentlige rom

Forvaltningsseksjonen i KORO har innfridd godt over målsettingen på resultatmålene for 2019. Det gjelder både de konkrete forvaltningsoppgavene og ulike former for støtte til instanser som ivaretar kunst i offentlige rom.

Tabell 19 viser antall forvaltningsoppgaver og ulike former for brukerstøtte i 2018 og 2019.

	Resultatmål	Resultat 2018	Resultat 2019
3.1 Forvaltningsoppgaver	500	1135	1110
Fordelt på:			
Istandsettinger		773	779
Utlån		36	13
Lagret		280	312
Fjernet/tapt		46	6
3.2 Brukerstøtte	200	303	254
Henvendelser rådgivning og bistand		296	245
Kompetansegivende tiltak		7	9

3.1 Kunstsamlingen skal være i god stand håndteres på forsvarlig måte

Istandsettinger, utlån, lagring og fjerning av kunstverk

KORO har et overordnet ansvar for forvaltningen av kunst fra statlige prosjekter og kan pålegge tiltak. Mottakeretaten har selv det daglige praktiske og økonomiske ansvaret for ivaretagelsen av kunsten. Generelt er det slik at antall håndteringer i form av istandsettinger, lagring og fjerning av verk har stabilisert seg på et noe lavere nivå enn året før. Dette skyldes at den første gjennomgangen av kunstsamlingen via tilbakemeldingssystemet så å si er fullført.

Forvaltning holder på med gjennomgang av KOROs kunstverkdatabase for oppdatering og påfyll av informasjon. Ved utgangen av 2019 var 65 % av samlingen, gjennomgått fra oppstart av dette arbeidet. Det er en målsetting at alle verk i kunstsamlingen – fra 1976 og frem til i dag – skal være fylldig dokumentert i Primus og på nettstedet DigitaltMuseum. Informasjonen herfra blir også overført til KOROs nye nettsider for presentasjon av prosjektene. Registreringen er mer tidkrevende jo lengre bakover i tid vi kommer. Dette blant annet på grunn av mindre fylldig arkivmateriale og behov for egne undersøkelser og innhenting av data fra andre kilder. Denne oppdateringen er fullført til og med 1992 ved utgangen av 2019.

KORO har for tiden også et fotonprosjekt for oppdatering av billedmaterialet i kunstverk-databasen. Dette for å sikre bedre kvalitet på gjengivelser til bruk i forsknings- og formidlingssammenheng, samt identifikasjon av verk i kommunikasjon med mottaker-

etatene. Siden oppstarten av fotoprojektet i 2017, er 1123 verk ny-fotografert. Det pågår også tiltak for skilting, der dette mangler.

I KOROs portefølje finnes et stadig økende antall verk av mer midlertidig, relasjonell og ikke materiell karakter. Denne kunsten har egne utfordringer og problemstillinger når det gjelder ivaretagelse og dokumentasjon for ettertiden. Dette handler om oppgaver som må løses på tvers av fagseksjonene som for eksempel beslutning om hva som skal tas vare på og hvordan. Likeledes bruk av betegnelser og fagtermer.

I 2019 ble det nedsatt en tverrfaglig komite for planlegging og implementering av dokumentasjon og forvaltning av disse verkene. En ekstern utredning ble innhentet fra kurator med lang erfaring fra produksjon av slike uttrykk. Denne skal danne bakgrunn for den videre diskusjonen om metoder og løsninger.

KORO utviklet en egen modul tilknyttet nettsiden for å kunne gjennomføre undersøkelser av hvordan det stod til med kunsten hos mottakerinstitusjonene rundt om i landet. Ved utgangen av 2019 har vi fått tilbakemelding på samtlige kunstprosjekter og verk i KOROs samling. Tilbakemeldingssystemet har vært et nyttig og verdifullt verktøy for seksjonens arbeid, og har gitt oss en mulighet til å innhente viktig informasjon om samlingens tilstand.

Det har vært et godt samarbeid med mottakerinstansene, og tilbakemeldingssystemet har bidratt til å styrke kontakten med mottakere over hele landet. Antall henvendelser om ivaretagelse av kunst har økt, og vi registrerer et behov for mer informasjon om kunst i offentlig rom og hvordan vi kan bistå dem i forvaltningen av kunsten.

I det kommende året skal seksjonen arbeide videre med å registrere og oppsummere alt av data vi har fått inn. Tilbakemeldingssystemet er et verktøy vi ønsker å fortsette å bruke i det daglige arbeidet med kunstforvaltning. Med bakgrunn i informasjonen vi har fått inn i denne første runden, skal vi se nærmere på om det er behov for å endre tilbakemeldingsskjemaet. Vi skal også vurdere hvordan vi rutinemessig skal innhente disse tilbakemeldingene i de kommende årene.

KORO bistår med konservatorkompetanse ved istandsetting av eksisterende verk og med rådgiving om generell forvaltning. Det er stor pågang av henvendelser og et klart behov for bistand.

KORO får fra tid til annen kunst i retur grunnet ombygging, flytting eller salg av bygg. Denne kunsten blir gått over for nødvendig istandsetting, før den søkes omplassert til andre mottakere. I 2019 har blant annet Universitetet i Tromsø fått tilført flere verk. Kistefjellet, 2006 av Erle Stenberg og Elin Tanding, er restaurert og omplassert fra opprinnelig plassering ved skattekontoret i Tromsø, til avdeling av Handelshøgskolen NHH i nye lokaler ved Universitetet. Eevahenna Aalto: u.t., tekstil fra 1996, er omplassert fra Politiet i Tromsø til det nye bygget MH2 for medisin- og helsefag, sammen med Torbjørn Kvasbø: objekt i keramikk fra 2004, opprinnelig fra Norges Brannskole i Tjeldsund, Nordland.

UIT MH2 bygget

Tromsø politihus

Tekstilarbeidet består i batik på lerret spent opp på rammer. Inntil politiet flyttet til nye lokaler, hang verket i publikums venterom. Det er nå forsterket med bakplater for bedre stabilitet og har fått sin nye plassering i MH2, nybygg for medisin- og helsefag ved Universitetet i Tromsø.

Eevahenna Aalto: u.t., 1996, Foto: Ingun A. Mæhlum.

Også Torbjørn Kvasbø sine keramikkarbeider har fått en ny god plassering i MH2 ved UiT Norges arktiske universitet. Torbjørn Kvasbø er kjent for sine plastiske og monumentale keramiske arbeider. Han er særlig inspirert av den japanske keramikken. Skulpturenes form og framstilling gir assosiasjoner til menneskekropper og sarkofaglignende former.

Skulpturenes form er direkte koblet til brenneprosessen. Leiren blir formet/deformert når den utsettes for sterk varme. Kvasbø glaserer skulpturene med gamle kinesiske farger, sterkt blått, gult, grønt, oransje og rødt.

Torbjørn Kvasbø, *Objekter*, 2004, Foto: Ingun A. Mæhlum

Utlån

KORO mottar jevnlig henvendelser om utlån av kunst til temporære utstillinger. De siste årene har særlig utlån av samisk kunst vært aktuelt. KORO har egne etablerte rutiner for utlån. Ivaretagelse sett i forhold til tilgjengeliggjøring er en problemstilling som vurderes i hvert enkelt tilfelle. Utlån gjøres i samråd med mottakeretatene som har kunsten hos seg. Av større hendelser i den sammenheng i 2019, er utlånet av Britta Marakatt-Labba: *Historja*, 2007 til Dronning Sonja Kunststall i en stor mønstring av samisk kunst i forbindelse med Sametingets 30 års jubileum.

Nedpakking av Britta Marakatt-Labbas verk *Historja*, 2007. Foto: UiT / Dronning Sonja Kunststall

Lagret, fjernet og tapt

Lagret kunst dreier seg om kunstverkene som er kommet i retur av grunner som nedleggelse av virksomhet, salg av bygg, omorganisering eller flytting. Disse verkene forsøkes utplassert til nye mottakere.

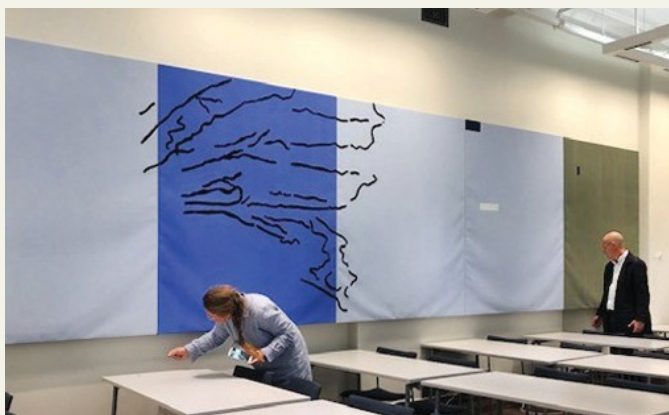
En egen avhendingsrutine i betydningen «går ut av samlingen» som styrer hvordan verkene vurderes, legger føringer for arbeidet. Avhendingsaker behandles av en fast sakkyndig komite med jevnlige møter. Det er avholdt to møter i avhendingskomiteen dette året. Samlet er 6 verk avhendet og tatt ut av samlingen i 2019.

3.2 God veiledning i håndtering av kunst i offentlige rom –

Informasjon, rådgiving og bistand overfor institusjoner og etater

KORO har et stort antall henvendelser og tar også selv initiativ til tiltak overfor institusjoner/aktører som forvalter offentlig kunst. Her omtales og telles alle typer henvendelser per e-post, telefon og brev av noe omfang og som medfører saksbehandling. Dette vil variere fra konkret bistand til rådgiving for eksempel vedrørende vedlikehold, istandsetting, ombygging og flytting.

KORO gjennomfører kursing i håndtering av kunst for ansatte ved mottakeretatene. I 2019 er det avholdt et kurs ved NMBU på Ås i forbindelse med befaring av kunsten der, foretatt av en samlet forvaltningsseksjon. Kurset inneholder både en generell innføring i forvaltningsarbeidet og en mer praktisk orientert del. Dette punktet omfatter også møter for informasjon og opplæring.

Løvaas & Wagle,
Klippeblåvinge, 2016,
akrylmaling på ullstoff som er
brodert med nylonstrømper.
Foto: Ann-Lisbeth Hemmingsen.

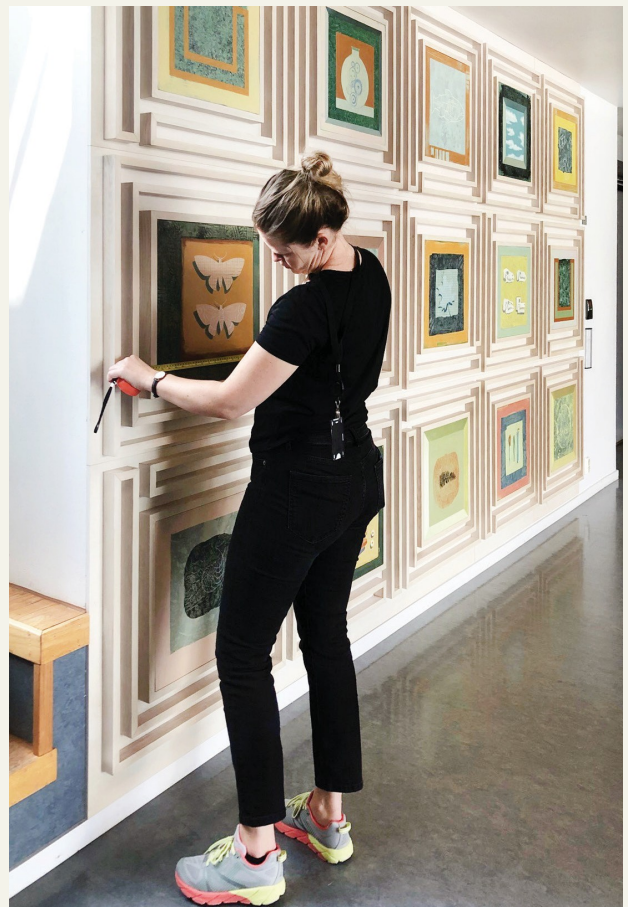

Ingela Birkeland, *Uten tittel*, 1980, billedvev i ull. Foto: Cathrine Wang.

Ingvar Gundersen, *Laborint*, 2002, bemalt tre. Foto: Cathrine Wang.

Hanne Tyrmi, *Frøfortellinger/ Stories of seeds*, 2015, støpt og patinert bronse, glassplater med påtrykte fargeflater og tekster. Foto: Ann Lisbeth Hemmingsen.

Hanne Friis, *Shades of Rubia Tinctorum*, 2014, farget og vevde ulldele som er foldet og sydd sammen.
Foto: Cathrine Wang.

Elmgreen & Dragset, *Cooling Bag*, 2004, sprøyte-lakkert bronse-skulptur.
Foto: Ann-Lisbeth Hemmingsen og Werner Zellien.

Forvaltningsseksjonen deltar aktivt ved gjennomføring av nye kunstprosjekter i team. Det er viktig å komme tidlig inn i nye kunstprosjekter for proaktivt arbeid med forvalter- og konservator kompetanse. Forvaltning deltar under behandling av alle kunstplaner og deltar direkte i prosjekter etter behov. Ved revitalisering av eksisterende verk i nye prosjekter, har seksjonen vært aktivt involvert.

Fagutvikling

Seksjonens ansatte arbeider også med utvikling av eget fagfelt. Vi deltar i det såkalte RAPMUS-prosjektet, et 3-årig prosjekt for ivaretagelse av kunstgjenstander i plast. Målet er å øke bevisstheten om plast i norske kunstsamlinger og de bevaringsmessige utfordringer man har i samlinger som inneholder plast. Arbeidet foregår i samarbeid med de største museene i landet og med forskningsinstitusjoner i Norge og Frankrike.

3.3 Forvaltning av relevante statlige kunstsamlinger på oppdrag

Fra 2019 har KORO bistått Stortingets administrasjon med ivaretagelse av kunsten ved Stortinget. Arbeidet omfatter gjennomgang av kunstsamlingen for tilstandsvurdering og sikring av vesentlige verk. Vi bidrar også med kursing og veiledning i hvordan Stortinget konkret skal håndtere kunsten.

Mot slutten av 2019 ble det planlagt og igangsatt et arbeid for registrering av kunsten i departementene som en del av forprosjektet for kunstprosjektet i det nye regjeringskvartalet.

Mål 4: Produksjon og formidling av kunnskap om kunst i offentlige rom

4.1 Gi opplæring til relevante faggrupper

Kuratorpraksis + det offentlige rom

I 2018 lanserte og gjennomførte KORO et nytt fordypningsprogram som gir faglig spesialisering innenfor kuratering og organisering av kunst i offentlige rom. Programmet skal gjennomføres annethvert år. I 2019 ble det gjort forberedende arbeid for gjennomføring av et nytt program i 2020. Etter planen skal 10-12 nye deltakere gjennomføre tre intensive fagsamlinger i Oslo og Trondheim i løpet av året.

Kuratorsamlinger

I løpet av 2019 ble det gjennomført dybdeintervjuer med kuratorer som er, eller har vært engasjert i prosjekter for KORO de siste par årene. Siktemålet med intervjuene var å kartlegge hvilke utfordringer kuratorene opplever i forbindelse med arbeidet. Intervjuene følges i første omgang opp med et årlig seminar for kuratorer som til enhver tid er i arbeid for KORO. Formålet er gjensidig erfaringsutveksling.

4.2 Økt kunnskapsdeling

KORO jobber målrettet med tiltak for å øke kunnskapen om fagfeltet kunst i offentlig rom. Dette skjer gjennom foredragsvirksomhet, kurs, seminarer og nettverksbygging. Det er satt av en halv stilling (fra kunstseksjonen) til å styrke og lede dette arbeidet. Høsten 2019 var stillingen ubesatt ettersom vedkommende som har dette ansvaret var i forskningspermisjon.

Gjennom LOK-ordningen finansierte og deltok vi flere seminarer og faglige samlinger som ble arrangert av fylkeskommunene og regionale kunstsentre. KORO's fagstab gjorde forelesnings- og undervisningsoppdrag over hele landet og arrangerte informasjons- og kompetansehevende tiltak overfor mottakerinstitusjonene. Vi tok også i mot studenter fra bl.a. postgrad-kurset *Negotiating Artistic Values - Art and Architecture in the Public Sphere* fra Kungliga Konsthögskolan.

I løpet av året har KORO arrangert konferanser og seminarer. Konferansen om *Kunst i offentlige rom og byutvikling* i Hovinbyen er allerede omtalt. Det samme gjelder formidlingsseminaret *Det ikke styrte* - om kunst, uforutsigbarhet og formidling som var et samarbeid mellom KORO, Kunsternes Hus, Kulturtanken og Nasjonal-museet. Det årvisse formidlingsseminaret samlet formidlere, museums- og galleriledere, kunstnere, kuratorer og produsenter fra hele landet.

I forbindelse med at Stortinget nedsatte en sannhets- og forsoningskommisjon som skal granske fornorskingspolitikk og urett begått overfor samer, kvener og norskfinner, etablerte KORO og OCA et samarbeid om å produsere en internasjonal konferanse og et kunstverk. Målet er å vise at kunstens perspektiver og uttrykk kan åpne for dialog, kunnskap og nysgjerrighet rundt de spørsmålene kommisjonen undersøker.

4.3 Stimulere til økt forskning, kritikk og journalistikk om kunst i offentlige rom

I tillegg er KORO involvert i forskningsprosjekter i samarbeid med Universitetet i Oslo, gjennom det nordiske forskningsprogrammet NORDHOST (Nordic hospitality in a context of migration and refugee crisis). Vi deltar også i et prosjekt for ivaretagelse av kunstgjenstander i plast (RAPMUS-prosjektet) i samarbeid med aktuelle museer som har liknende problemstillinger.

Forum for kunst i offentlige rom

I 2019 etablerte KORO et forum for kunst i offentlige rom for interesseorganisasjonene som representerer våre nærmeste samarbeidspartnere. Kunstnerorganisasjonene ved UKS, NBK, NK, FFF, Samisk kunstnerforbund, Norsk kuratorforening, Norsk kritikerlag og NAL var deltakere på et første nettverksmøte i 2019. Forumet skal møtes en gang pr år eller oftere ved behov. Formålet er at partene orienterer om sine interessepolitiske prioriteringer knyttet til kunst i offentlige rom, og at en skal diskutere fellesinteresse og eventuelle motsetninger og uenigheter. Kunstkritikkens utvikling og vilkår var ett av temaene på det første møtet.

Rådgivning til produksjon, formidling og forvaltning av kunst

KORO mottok i løpet av året et meget høyt antall forespørsler om råd og veiledning knyttet til finansiering, organisering, kuratering, formidling og forvaltning av kunst i offentlige rom. Henvendelsene kom fra kommuner, fylkeskommuner, ulike private aktører, kunstnere, kunstkonsulenter og kuratorer. Vi tok også imot henvendelser fra utenlandske aktører som ønsker å få kjennskap til norsk kunst- og kunstnerpolitikk, KOROs kunstordninger og arbeidsmåter.

Mål 5: God og effektiv tilskuddsforvaltning

5.1 Tiltak for internkontroll og oppfølging tilskuddsforvaltning

Søknader om tilskudd vurderes på bakgrunn av retningslinje for Lokalsamfunnsordningen og forhåndsdefinerte, tematiske prioriteringer. Tilskudd innvilges etter innstilling basert på faglige vurderinger fra et sakkyndig utvalg og vedtas av direktør. Alle innvilgede søknader opprettes som prosjekter i KOROs regnskapssystem. Utbetaling skjer på bakgrunn av milepæler i prosjektene og etter godkjenning av saksansvarlig og direktør. KOROs internkontrollrutiner sikrer at det er oversikt og kontroll over gitte tilsagn og gjenstående utbetalinger.

5.2 Responstid i samsvar med god forvaltningsskikk

Henvendelser registreres og arkiveres i arkivsystemet. KORO besvarer alle henvendelser fortløpende og så raskt som mulig. I forbindelse med utlysning av tilskuddsordningene informeres det om prosessen for behandling av søknadene og når vedtak kan forventes. Det gis en kvittering for mottatt søknad med informasjon om behandlingstid, svar og offentliggjøring på våre nettsider.

C. PLANER OG AKTIVITETER KNYTTET TIL SPESIELLE FORUTSETNINGER

Vi hadde ingen planer, særskilte oppdrag eller utbetalinger til allmenne kulturformål knyttet til disponeringen av kap. 320, postene 50 og 73 i 2019.

D. FORVALTNING AV TILSKUDDSMIDLER

Det vises til tidligere omtale av den søkbare tilskuddsordningen under hovedmål 1. Det bekreftes at tilsagnsfullmakten er overholdt. Søknadstilfanget er noenlunde stabil når det gjelder ordningen for leiebygg og eldre stalige bygg. Lokalsamfunnsordningen hadde god søkning i 2019 og den er økende. LOK ivaretar de resterende forpliktelsene fra kunstordningene KOM og URO som ble avviklet i 2018.

IV. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

1. Måloppnåelse

KORO er tilfreds med årets måloppnåelse. Det er uløste utfordringer, særlig knyttet til formidlings- og forvaltningsoppgaver som blir videreført som satsingsområder i 2020 og de følgende årene.

ROS-analysen som gjøres i forbindelse med årsplanene, vurderes å være hensiktsmessig for KORO's måloppnåelse.

Regnskapet gjennomgås jevnlig slik at man har god budsjettkontroll.

I 2019 har KORO tatt i bruk post 21 i regnskapet.

KORO har oppdaterte rutiner for internkontroll i administrasjonen og knyttet til prosjektstyring og utbetalingsrutiner. Årlige disponeringsskriv fastslår gjeldende fullmakter for ansatte.

For å sikre god måloppnåelse holdes jevnlige prosjektoppfølgingsmøter, hvor status og framdrift gjennomgås.

Etiske retningslinjer for statstjenesten er gjort kjent for alle ansatte. KORO har detaljerte habilitetsregler som gjelder for alle som arbeider i KORO, for medlemmene i kunstutvalg og andre som utfører oppgaver for KORO. Det innhentes egenerklæring om habilitet fra alle som utfører oppdrag for KORO.

Ved nyanskaffelser har KORO rutiner som ivaretar kravet om grønne og sosiale anskaffelser. Som i samfunnet for øvrig, er det en økt bevissthet om dette. Våre flerbruksmaskiner er for eksempel laget av miljøvennlig materiale og benytter miljøvennlige tonere. Renholdsleverandør benytter miljøvennlige produkter, og KORO har et retursystem for papir og kildesorterer avfall. KORO har utstyr for å kunne avholde videokonferanser og møter av hensyn til effektivitet, kostnader og miljø. Vi jobber systematisk med å redusere antall flyreiser.

1.1 Revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen har ingen vesentlige merknader til KORO's regnskap for 2019.

2. Fellesføringer

2.1 Arbeidslivskriminalitet

Anskaffelser gjennomføres og følges opp på en slik måte at det motvirker arbeidslivskriminalitet. I forbindelse med anskaffelser bes det om skatteattest, og det stilles krav om at anskaffelsen er etisk og miljømessig forsvarlig.

2.2 Inkluderingsdugnaden

I 2019 har KORO gjennomført 7 rekrutteringer. KORO's arbeidsfelt er relativt sterkt spesialisert, og vi har søkt etter spesifikk kompetanse. Vi har ikke registrert kvalifiserte søkere med hull i cv-en eller redusert funksjonsevne til disse stillingene. Vi har engasjert kuratorer og kunstnere som faller inn under denne kategorien til prosjektoppdrag, men vi fører ikke noe register som kan dokumentere dette. Arbeidserfaringen fra oss har hatt betydning og bidratt til at personer med midlertidige oppdrag har fått andre tilbud og er i arbeid.

2.3 Anskaffelser

KORO er knyttet til statlige fellesavtaler som er inngått med leverandører, f.eks. kontorrekvisita, reisebyrå, telefoni, teleutstyr og pc-klienter.

2.4 Digitalisering

KORO har outsourcet sin IT-drift og har kun eksterne leverandører av digitale tjenester og verktøy. KORO's nettside for informasjon til samarbeidspartnere og publikum er utviklet i samarbeid med ekstern leverandør og driftes eksternt. Nettsiden har en elektronisk funksjon for søknadsbaserte tilskudd og med mulighet for digital etterbehandling. KORO har også et elektronisk tilbakemeldingssystem på nettsidene rettet mot virksomheter som har kunst fra KORO hos seg, og som rapporterer til KORO om verkenes status og tilstand. KORO benytter sosiale medier som informasjonskanal. KORO har et elektronisk saks- og arkivsystem. I forbindelse med inngåtte statlige fellesavtaler benyttes elektroniske kanaler for bestillinger i henhold til avtalene.

2.5 Åpne data

Informasjon om KORO's kunstverk legges fortløpende inn både på KORO's nettsider og i kunstverkdatabasen Primus og gjøres tilgjengelig i Digitalt Museum. Det pågår et registreringsarbeid for å legge inn alle tidligere kunstproduksjoner.

2.6 Personvern

I forbindelse med GDPR har KORO kartlagt hvor personopplysninger finnes, og gått igjennom våre rutiner for oppbevaring av personopplysninger. Personopplysninger er slettet, fra områder der det ikke er saklig grunn til å oppbevare dette. Det er inngått databehandleravtaler med alle leverandører av system og verktøy hvor personopplysninger finnes. Vi har oppnevnt et personvernombud. Det er innhentet samtykke fra alle som er oppført i KORO's oppdragsportal, og det kreves innlogging for tilgang til nettverket. Samtykke til bruk av foto på nettsidene er innhentet fra ansatte.

2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

KORO har en beredskapsplan for kontoret og en krisehåndteringsplan for kunst som befinner seg hos mottakeretater. Det er etablert et samarbeid med Restverdibergingstjenesten. Samtlige av KORO's ansatte har gjennomgått førstehjelpskurs. Oppdatert beredskaps- og krisehåndteringsplan oversendes departementet i egen forsendelse.

2.8 Informasjonssikkerhet

Arkivsystemet har tilgangskontroll knyttet til den enkeltes rolle. Det kreves pålogging for å få tilgang til eget hjemmeområde og fellesområde. Server befinner seg i avlåst lokale og med ekstern backup-løsning hos vår IT-driftsleverandør. Vi får påminnelser og råd fra IT-driftsleverandør om farer knyttet til informasjonssikkerhet.

2.9 HMS

KORO gjennomfører årlig en HMS-runde med fysioterapeut som vurderer arbeidsplassen til den enkelte og gir råd. Nødvendige anskaffelser gjøres på bakgrunn av dette. Det tilbys influensavaksine for de som ønsker det. KORO har anskaffet hjertestarter, og flertallet av de ansatte har fått opplæring i bruken av den. Som sagt, har de ansatte tatt kurs i førstehjelp. Trening i arbeidstiden tilbys med inntil en time i uken, noe som både verdsettes og benyttes i noen grad. Ledelsen og verneombud har møter om HMS gjennom året.

2.10 Personalpolitikk

KORO er en IA-bedrift og har et kontinuerlig blikk på arbeidsmiljøet og følger opp dette i tråd med arbeidsmiljølovens regler. KORO iverksetter miljømessige tiltak som tilstelninger, felles reiser, julebord, jubileum, trening i arbeidstiden og mulighet for å holde seg faglig oppdatert. KOROs lønnspolitikk er under revisjon i samarbeid med organisasjonene. KORO har rutiner for intern varsling av kritikkverdige forhold.

2.11 Tiltak for å øke antall lærlinger i staten

KORO har knyttet seg til OK Stat. Det er per dags dato ingen opplæringstiltak fra OK Stat som er direkte rettet mot KOROs oppdrag. KOROs leverandør av IT-drift og -tjenester har lærlinger i sin virksomhet, og flere av disse utfører oppgaver for KORO. Dette er oppgaver tilknyttet driften av våre IT-systemer og rådgivning.

3. Likestilling

3.1 Ny likestillings- og diskrimineringslov

KORO er opptatt av å fremme likestilling og å hindre diskriminering. I forbindelse med utlysning av oppdrag og stillinger er vi opptatt av å være inkluderende. Våre nettsider er tilrettelagte ut fra kravene til universal utforming.

3.2 Faktisk tilstand for kjønnslikestilling i KORO

I løpet av 2019 har det vært 23 personer i ansettelsesforhold. Det har vært fire kvinner og én mann i ledergruppen. Samlet hadde vi 4 menn og 19 kvinner ansatt i faste og midlertidige stillinger. Gjennomsnittslønnen i tabellen er beregnet ut fra lønnsnivået til de 20 som var ansatt ved utgangen av 2019

Tabell 20 viser fordelingen av lønnsinntakere i 2019.

		Kjønnsbalanse			Gjennomsnittslønn (i hele tusen)	
		Menn %	Kvinner%	Totalt (antall)	Menn	Kvinner
Totalt i virksomheten	i år	20	80	20	728	616
	i fjor	24	76	17	699	591
Lederstillinger	i år	25	75	4	1083	765
		50	50	2	1024	849
Øvrige stillinger	i år	19	81	16	610	582
	i fjor	20	80	15	591	569

3.3 Likestilling i kunstprosjekter

Tabell 21 viser antall innleide kunstkonsulenter, kuratorer og kunstnere og utbetalinger til disse fordelt på kjønn i 2019.

	Antall totalt	Antall menn	Antall kvinner
Kunstkonsulenter og kuratorer	32	9 (28%)	23 (72%)
Kunstnere	69	33 (48%)	36 (52%)
	Beløp	Beløp	Beløp
Utbetaling til kunstnere	12,9 mill	4,9 mill (38%)	8. mill (62%)

V. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

KORO gikk ut av 2019 med en ny strategi for årene 2020 til 2024. Utgangspunktet for gjennomføringen av strategien er godt. Vi har gjennom en årrekke hatt en nøktern, men sunn driftsøkonomi. Organisasjonen er kompetent og i god stand. Det er etablert rutiner for tverrfaglig samarbeid i alle kunstprosjekter. Prosjektporteføljen er omfattende og variert, og antallet søkere til de søkbare kunstordningene øker. Kunstsamlingen er omfattet av et forvaltningsopplegg som er bedre enn noen gang tidligere. Kommunikasjons- og formidlingsarbeidet er godt i gjenge. Det samme gjelder arbeid med produksjon og deling av kunnskap. Fra februar 2020 har KORO nye og egnede kontorlokaler i Victoria terrasse i Oslo.

Antallet kunstprosjekter i arbeid er som normalt for de siste årene. Vi er i gang med flere store prosjekter, og vi venter på nye store og små oppdrag fra Statsbygg, som er vår desidert viktigste oppdragsgiver. For 2020 er det blant annet varslet igangsetting av prosjekter på NTNU, Vikingmuseet, Nasjonalteatret og i det nye regjeringskvartalet. Omorganiseringer og sparetiltak i forsvaret har de siste to årene ført til en markant nedgang i prosjekter fra Forsvarsbygg. Vi har mottatt to nye oppdrag den siste

tiden, og vi forventer å få i havn en ny og revidert avtale med Forsvarsbygg. Vi har utfordringer med å få til dialog og samarbeid med det nasjonale helseforetaket Sykehusbygg. Det skal bygges svært mye i sykehussektoren i de kommende årene. Siden sykehusene er offentlige, 100 prosent statlig finansierte bygg, hvor absolutt alle deler av befolkningen før eller siden ferdes og oppholder seg, vil vi vurdere om det bør etableres dialog mellom Kulturdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet for å sikre at det gjennomføres kunstprosjekter i nye sykehusbygg og at dette skjer i dialog mellom helseforetakene og KORO. Dereguleringen av samferdselssektoren har ført til en drastisk nedgang i bruken av penger på kunst på flyplasser, jernbanestasjoner og ved andre samferdselsbygg. Også på dette området bør det vurderes om de aktuelle departementene bør bringes sammen for å diskutere hvordan staten skal forholde seg til kunst i offentlige trafikkanlegg.

I 2020 skal vi gjennomføre en intern evaluering av de søkbare kunstordningene LES og LOK. Dette skal danne grunnlag for eventuell videreutvikling av ordningene for at de skal treffe behov og etterspørsel på en god og riktig måte. Bevilgningene til de to søkbare ordningene har stått stille de siste 5 årene. Den videre utviklingen av ordningene må sees i lys av både de aktuelle behovene og de vurderingene som kommer til uttrykk i forbindelse med behandlingen av den nye stortingsmeldingen om kunstnerpolitikken som er ventet i 2020.

Vi har utviklet et godt system og god kompetanse for samlingsforvaltningen i KORO. En akilleshæl i systemet er at det mangler midler til å reparere og restaurere kunstverkene. Det er dokumentert et betydelig vedlikeholdsetterslep. Dette er først og fremst en konsekvens av at den prinsipielle ansvars- og arbeidsdelingen mellom de lokale etatene og institusjonene og KORO hvor de lokale aktørene har ansvar for daglig og økonomisk ivaretagelse av kunsten, er urealistisk og aldri har virket etter hensikten. Etter vår oppfatning må KORO få et direkte ansvar for ivaretagelse av verkene i statens samling av kunst i offentlige rom. Vi har derfor søkt om at det fra 2021 etableres en ny søkbar kunstforvaltningsordning der de som har kunsten hos seg kan søke om delfinansiering og kompetansestøtte fra KORO, slik situasjonen er i kunstordningene LES og LOK. I forbindelse med kunstprosjektet i det nye regjeringskvartalet, er det grunn til å vente at vi vil utvide samlingen med flere tusen kunstverk. Det vil være av stor betydning at det før den tid blir bedre samsvar mellom oppgaver og ressurser slik at statens investeringer i kunst, og den kulturelle verdi kunsten representerer, blir tatt vare på en forsvarlig måte.

Satsingen på kommunikasjon, formidling og kunnskapsdeling de siste årene har bidratt på en svært positiv måte i forhold til våre bestrebelser om å gjøre kunsten på de offentlige arenaene relevant og meningsfull for stadig nye grupper av publikum og brukere. Kunsten i de offentlige rommene skal – ikke bare i navnet, men også i gavnet – være fellesskapets kunst. For at dette skal være mulig, vil vi ha behov for en løpende utvikling og oppdatering av formidlings- og kommunikasjonsflater. En særlig mulighet i denne sammenheng er målrettet og mottakerorientert bruk av digitale formidlingsverktøy. For at vi skal kunne forløse disse mulighetene, vil det i årene som kommer være viktig at vi klarer å utvikle og oppdatere den digitale infrastrukturen som kommunikasjons- og formidlingsarbeidet hviler på.

VI. ÅRSREGNSKAP

Ledelseskommentar årsregnskapet 2019

Formål

KORO er statens fagorgan for kunst i offentlige rom og får sine føringer og bevilgninger fra Kulturdepartementet. KORO's unike rolle er å produsere, formidle og forvalte kunst til statlige bygg og til andre offentlige miljøer. Det gis tilskudd til kunst i kommunale og fylkeskommunale bygg og anlegg og i offentlige uterom. Virksomheten har et overordnet forvaltningsansvar for statens samling av kunst i offentlige rom. KORO's direktør vedtar budsjett og regnskap. Institusjonen er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnote til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kulturdepartementet i instruks om økonomistyring. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av KORO's disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold ved driften

I 2019 har KORO samlet disponert en tildeling på utgiftskapitler med kr 56,67 mill kr og en samlet tildeling på inntektskapitler kr 15,13 mill kr. KORO har hatt en tilsagnsfullmakt på kap. 322 post 50 kr 11 mill. jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Samlet mindreutgift for post 01 var kr 1 322 274 iberegnet mindreinntekt og refusjoner fra NAV. Det søkes overført til neste år på post 01 i henhold til beregninger i note B som er kr 1 183 577, tilsvarende 5% av bevilgning. Inntektsbevilgning på post 01 kr 136 000 er ikke innfridd. Alle inntekter i 2019 gjelder prosjekter og er ført på post 02. Samlet mindreutgift for post 21 var kr 1 712 159. Post 21 er overførbar og mindreutgift søkes overført til neste år. Posten var ny i 2019 og skal benyttes til regnskapsføring av alle kunstprosjekter og andre prosjektbaserte aktiviteter. Kunstprosjekter i kunstordningen for statlige bygg igangsettes etter mottatt oppdragsbrev. Utgifter betales av KORO, som sender refusjonskrav over tre terminer per år. Prosjektene går over flere år. Inntektsbevilgning på post 02 var på kr 15 000 000. Mindreinntekt ble kr 4 861 158. Artskontorrapporteringen for 2019 er sammenlignet med tall for 2018 og viser de samlede beløp for (post 01/21). Rapporterte utgifter til drift (post 01) summerte seg til kr 22 213 281. Lønn og sosiale utgifters andel av driftsutgiftene er 65,2 prosent. Mellomværende med statskassen utgjorde per 31.12.19 kr 745 032. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 8.

Vurderinger av vesentlige forhold ved fondet

Forvaltning og utbetaling av tilskudd fra fondsregnskapet skjer i henhold til eget regelverk fastsatt av Kulturdepartementet. Den nye LOK ordningen har gitt tilskudd ut fra en ramme på kr 10 mill. I 2019 hadde KORO utbetalinger til de faste ordningene

på kr 17,052 mill. Kostnadene omfatter tilskudd, prosjektledelse, kunstoppdrag og formidling. Ordningene KOM og URO fases ut. Det samme gjelder tidligere runder av LES. LES-ordningen er flyttet til post 21 fra 2019. Utbetalinger ved statlig ordning og andre oppdrag har gått vesentlig ned og var kr 3,69 mill. Dette gjelder eldre prosjekter som slutføres på fondet. Negativt resultat for fondets aktiviteter er samlet kr 3,073 mill. Beholdningen på kr 30 124 724 skal dekke mellomværende som gjeld, skatt, arbeidsgiveravgift og tilskuddsgjeld. I tillegg inneholder beholdningen forskutterte midler fra enkelte oppdragsgivere. KORO har en tilsagnsfullmakt for ordinære ordninger på kr 11 mill. Den er ikke overskredet.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for KORO. De har ingen vesentlige merknader til KORO's regnskap for 2019, se vedlagte Revisjonsberetning.

Oslo, 13. mars 2020

Svein Bjørkås
Direktør

Årsregnskap 2019 Drift

Kap. 322 – Billedkunst, kunsthåndverk og design, Post 01 (drift) og post 21 (prosjekter)

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artsrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

Oppstillingen av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som KORO har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som KORO har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva KORO har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets/departements kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Artskontorapporteringen

Artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2019

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift (-) og mindretgift
0322	Driftsutgifter	01			23 671 555	22 213 281	1 458 274
0322	Spesielle driftsutgifter	21			20 500 000	13 926 683	6 573 317
0322	Bevilgning til utsmykkingsfondet	50			12 500 000	12 500 000	0
<i>Sum utgiftsført</i>					56 671 555	48 639 964	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3322	Inntekter	01			136 000	0	-136 000
3322	Inntekter	02			15 000 000	10 138 842	-4 861 158
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	23 300	
5700	Folketrygden	72			0	2 196 387	
<i>Sum inntektsført</i>					15 136 000	12 358 529	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet**36 281 435****Kapitalkontoer**

60049901	Norges Bank KK /innbetalinger					10 181 803	
60049902	Norges Bank KK/utbetalinger					-46 165 950	
703817	Endring i mellomværende med statskassen					-297 288	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		31.12.2019	31.12.2018	Endring
703817	Mellomværende med statskassen	-745 032	-447 744	-297 288

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
032201	794 555	22 877 000	23 671 555 *
032221		20 500 000	20 500 000 **
032250		12 500 000	12 500 000 ***
032201			0

* Tildeling post 01 er økt fra 2018 etter omorganisering av økonomiføringen

** Tildeling post 21 er ny fra 2019 og gjelder prosjektregnskap.

Utgiftsposten må ses mot tildeling av inntekter på post 02.

*** Tildeling post 50 er redusert fra 2019 som en konsekvens av omorganiseringen.

Tilsagnsfullmakt			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
032250		11 000 000	11 000 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
032201/332201		1 458 274		1 458 274	-136 000			1 322 274	1 183 577	1 183 577
032221/032202	Posten er overførbar	6 573 317		6 573 317	-4 861 158			1 712 159	Posten er overførbar	1 712 159
032250				0				0		

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Stikkordet «Posten er overførbar»:

Postene gjelder kunstprosjekter og andre prosjekter tilknyttet de faste ordningene som tidligere ble regnskapsført på fondsregnskapet CN. Prosjektene er flerårige og mer eller mindre forbruk overføres til ny budsjett-termin.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter:

Virksomheten har mindreinntekt kr 136 000 på 332201 . Denne er trukket fra på tildelingen på 032201. Beløpet inngår i beregningen som er søkt overført til neste termin.

Mulig overførbart beløp:

Det er søkt overført til neste budsjett-termin ubrukt bevilgning tilsvarende 5% på 032201 kr 1 183 577.

Det er søkt overført til neste budsjett-termin ubrukt bevilgning i sin helhet på 032221 kr 1 712 159.

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2019

	Note	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	9 176 020	0
Inntekter	1	962 823	298 515
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		10 138 842	298 515
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	25 615 424	13 095 822
Andre utbetalinger til drift	3	10 524 540	4 940 137
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		36 139 964	18 035 960
Netto rapporterte driftsutgifter		26 001 122	17 737 445
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer		0	0
Utbetaling til kjøp av aksjer		0	0
Utbetaling av finansutgifter		0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		0	0
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	12 500 000	4 940 000
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		12 500 000	4 940 000
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Grupplivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		23 300	21 665
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		2 196 387	1 604 747
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		0	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-2 219 687	-1 626 411
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		36 281 435	21 051 033

Oversikt over mellomværende med statskassen **

	2019	2018
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	0	0
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-747 861	-448 112
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	2 829	368
Sum mellomværende med statskassen	8	-447 744

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom

Note 1 Innbetalinger fra drift

	Post 21	Post 01	
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>			
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>			
Fra Statsbygg/Forsvarsbygg/Oppdragsgivere (refusjon)	9 176 020	0	0
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	9 176 020	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>			
Inntekter av oppdrag	790 000	0	298 515
Inntekter annen virksomhet eksternt	172 823	0	0
Sum salgs- og leieinnbetalinger	962 823	0	298 515
<i>Andre innbetalinger</i>			
Sum andre innbetalinger	0	0	0
Sum innbetalinger fra drift	10 138 842	0	298 515

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom

Note 2 Utbetalinger til lønn

	Post 21	Post 01	
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Lønn	728 600	11 135 821	10 223 547
Arbeidsgiveravgift	427 366	1 769 021	1 604 747
Pensjonsutgifter*	99 434	1 337 164	1 198 505
Sykepenger og andre refusjoner (-)	0	-42 961	-166 509
Andre ytelser	9 865 929	295 050	235 532
Sum utbetalinger til lønn	11 121 328	14 494 096	13 095 822
Antall utførte årsverk:		19,5	17

*** Nærmere om pensjonskostnader**

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2019 er 12 prosent. Premiesatsen for 2018 var 12 prosent.

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	Post 21	Post 01	
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	22 375,00	2 803 124	2 633 295
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	0,00	174 331	140 669
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	132 088,00	87 410	0
Mindre utstyrsanskaffelser	0,00	399 479	194 530
Leie av maskiner, inventar og lignende	990,00	295 220	143 301
Kjøp av konsulent tjenester*	309 195,00	1 047 200	0
Kjøp av fremmede tjenester*	113 652,91	2 025 520	1 341 721
Reiser og diett	531 836,26	83 339	22 581
Øvrige driftsutgifter**	1 695 217,69	803 562	464 041
Sum andre utbetalinger til drift	2 805 355	7 719 185	4 940 137

*Fra og med 2019 presenteres konsulent tjenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester. Gjelder service- og driftsavtaler, IT-tjenester og annet. Utvikling og oppgradering av systemer.

**Kontortjenester, profilering, formidling og annet.

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2019	31.12.2018
Overføringer til statlige fond post 50	12 500 000	4 940 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	12 500 000	4 940 000

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2019	31.12.2019	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-199 535	0	-199 535
Skyldig skattetrekk	-747 861	-747 861	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	2 829	2 829	0
<i>Sum</i>	-944 567	-745 032	-199 535
Sum	-944 567	-745 032	-199 535

Årsregnskap 2019 Fond

Kap. 322 – Billedkunst, kunsthåndverk og design

Post 50 – Lokalsamfunnsordningen LOK, utfasing av kunst i kommunale og fylkeskommunale bygg (KOM), Uterom (URO), Innkjøpsordningen (LES) samt kunstoppdrag i Statlig ordning og fra andre oppdragsgivere.

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapporteringen for statlige fond

Årsregnskapet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019, punkt 8.

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet ut over ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdning på oppgjørskonto overføres til nytt år.

Bevilgningsrapportering

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvare oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Resultatregnskapet viser hovedgrupper av kontoer på inntekter og kostnader med detaljer på mottakergrupper av tilskudd, samt andre kostnader knyttet til kunstproduksjonen og gjennomføring. Notene forklarer nærmere om type inntekter, overføringer og kostnader i regnskapsåret og gir opplysninger om kapitalinnskudd.

Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet, og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note for fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen framkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Virksomhet CN - Kunst i offentlige rom - Fond

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2019					
Beholdninger rapportert i likvidrapport					
	Note	Regnskap 2019			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		33 353 991,62			
Endringer i perioden		(3 229 266,91)			
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	A	30 124 724,71			
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					
Konto	Tekst	Note	2019	2018	Endring
6403	Ordinære fond (eiendeler)		30 124 724,71	33 353 991,62	(3 229 266,91)
8103	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank		30 124 724,71	33 353 991,62	(3 229 266,91)

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom - Fond

Note A Tildelinger av midler til fondet i regnskapsåret				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildelinger
322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	50	Ordinær tildeling	12 500 000

Tildelingen blir ført som inntekt.

Ordinær tildeling finansierer fondets faste ordning(er).

Oppstilling av resultat for fondet i 2019

	Note	2019	2018
<i>Overføringer til fondet</i>			
Overføringer fra statsforetak til ordinært fond		12 500 000,00	20 257 445,64
Refusjon fra statsforetak og andre		5 168 994,60	4 556 800,37
Andre inntekter/refusjoner		-	-
Sum overføringer til fondet	1	17 668 994,60	24 814 246,01
<i>Overføringer fra fondet - Ordinære fond</i>			
Overføringer til kommuner	2	5 555 000,00	2 069 500,00
Overføringer til fylkeskommuner	2	1 250 000,00	1 150 000,00
Overføringer til husholdninger	2	2 716 000,00	2 358 700,00
Overføringer til andre ikke finansielle foretak	2	1 242 000,00	1 635 666,00
Overføringer til ideelle organisasjoner	2	1 305 000,00	1 613 000,00
Overføringer til statsforvaltningen	2	-	400 000,00
Prosjektledelse og samarbeid	3a	805 375,43	987 032,00
Formidling	3a	142 076,34	272 002,00
Kunstutbetalinger	3a	4 036 950,96	2 665 668,00
Andre kostnader	3a	-	2 224 602,24
Sum utbetalinger		17 052 402,73	15 376 170,24
<i>Overføringer fra fondet - Statlig ordning og andre</i>			
Prosjektledelse	3b	217 848,54	2 561 738,00
Formidling	3b	624 944,62	1 840 875,00
Kunstproduksjon	3b	2 847 210,05	13 445 266,00
Sum utbetalinger		3 690 003,21	17 847 879,00
Sum overføringer og utbetalinger		20 742 405,94	33 224 049
Periodens resultat		3 073 411,34	8 409 803
<i>Disponering</i>			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital	4	3 073 411	8 409 803
<i>Oppstilling av balanse</i>			
		2019	2018
<i>Eiendeler</i>			
Fordringer		165 000,00	2 727,30
Kasse		30 124 724,71	33 353 991,62
Sum eiendeler	4	30 289 724,71	33 356 718,92
<i>Fondskapital og gjeld</i>			
Fondskapital		29 565 120,17	32 638 531,51
Leverandørgjeld		544 888,00	225 400,00
Forskuddstrekk		47 803,00	197 990,00
Skyldige offentlige avgifter		30 372,79	94 876,76
Annen gjeld		101 540,75	199 920,65
Sum fondskapital og gjeld	4	30 289 724,71	33 356 718,92

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom, fond

Note 1 Overføringer til fondet

<i>Overføringer til fondet</i>	tekst	2019	2018
Overføringer fra statsforetak til ordinært fond	Årets bevilgning fra KUD	12 500 000,00	4 940 000,00
Overføringer til ordinært fond	Omdisponering fra annet øremerket prosjekt, KUD	-	15 300 000,00
Refusjon fra statsforetak og andre	Refusjon fra statlige oppdragsgivere og andre for utgifter i kunstprosjekter.	5 168 994,60	4 556 800,37
Andre inntekter /refusjoner	Inntekt og refusjon for kostnader ved samarbeidsprosjekt med mer	-	17 445,64
Sum overføringer til fondet		17 668 994,60	24 814 246,01

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom, fond

Note 2 Overføringer fra fondet

<i>Overføringer fra fondet ordinære fond</i>	tekst	2019	2018
Overføringer til kommuner	tilsagn fra KOM	5 555 000	2 069 500
Overføringer til fylkeskommuner	tilsagn fra KOM	1 250 000	1 150 000
Overføringer til husholdninger	tilsagn fra LOK, KOM og URO	2 716 000	2 358 700
Overføringer til andre ikke finansielle foreta	ktilsagn fra LOK, KOM og URO	1 242 000	1 635 666
Overføringer til ideelle organisasjoner	tilsagn fra LOK og URO	1 305 000	1 613 000
Overføringer til statsforvaltning	Tilsagn fra URO	-	400 000
		12 068 000	9 226 866

Ramme for tildeling i 2019 for Lokalsamfunnsordning (LOK) var kr 10 000 000.

Ordningene KOM og URO hadde siste tildeling i 2018 og ble erstattet med LOK ordningen i 2019.

Tilsagn utbetales i deler/rater og etter godkjent sluttrapport. Et tilsagn er betalt ut med 100% etter ca 3 år.

Aktive og avsluttede prosjekter i 2019 kan ses bakerst i rapporten.

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom, fond

Note 3a Overføringer fra fondet

tekst		2019	2018
<i>Overføringer fra fondet ordinære fond</i>			
Prosjektledelse	Ordning KOM, URO, LES	805 375,43	987 032,00
Formidling	Ordning KOM, URO, LES	142 076,34	272 002,00
Kunstabetalinger	Ordning KOM, URO, LES	4 036 950,96	2 665 668,00
Andre kostnader	Andre kunstrelaterte formål	-	2 224 602,24
		4 984 402,73	6 149 304,24

Prosjektledelse er kostnader knyttet til gjennomføring av kunstprosjekter og bruk av kunstkonsulent/kurator.

Formidling er profilering som åpninger, webpresentasjoner, publikasjoner, annonsering, skilting osv.

Kunstabetalinger er kunstrelaterte kostnader inklusive kunsthonorar.

Kunstprosjekter er ulike av størrelse, omfang og aktivitet og utbetalingstakten varierer fra år til år.

Ordningene KOM og URO er under utfasing fra fondets regnskap.

Det samme gjelder for LES-ordningen. Bevilgning fra 2019 til denne ordningen er gitt på kap 322 post 21.

Note 3b overføringer fra fondet

tekst		2019	2018
<i>Overføringer fra fondet Statlig ordning og andre</i>			
Prosjektledelse	Statlig ordning og andre	217 848,54	2 561 738,00
Formidling	Statlig ordning og andre	624 944,62	1 840 875,00
Kunstproduksjon	Statlig ordning og andre	2 847 210,05	13 445 266,00
		3 690 003,21	17 847 879,00

Prosjektledelse er kostnader knyttet til gjennomføring av kunstprosjekter og bruk av kunstkonsulent/kurator.

Formidling er profilering som åpninger, webpresentasjoner, publikasjoner, annonsering, skilting osv.

Kunstproduksjon er kunstrelaterte kostnader inklusive kunstkontrakter, konkurransehonorar, kunstinnkjøp osv.

Kunstprosjekter under statlig ordning og andre er under utfasing fra fondets regnskap.

Eldre prosjekter slutføres på fondet.

Fra 2019 er prosjektutgifter og inntekter ført under regnskapet på kap 322 post 21.

Se tabeller og tekst angående prosjekter og aktivitet foran i rapporten.

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom, fond

Note 4 Periodens resultat og oppstilling av balanse

	2019	2018
Disponering		
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital	-3 073 411,34	-8 409 802,54

Differanse mellom resultatet og reduksjon i fondskapitalen (fra 2018 til 2019) er kr 6 417

Dette gjelder avsetning og betaling i 2019 vedrørende skatt, arb.g.avgift, bkh.avgift, interimskonti og leverandørgjeld.

Oppstilling av balanse	2019	2018
Eiendeler		
Kundefordringer	165 000,00	-
Lønns og reiseforskudd	-	2 727,30
Oppgjørskonto, Norges Bank	30 124 724,71	33 353 991,62
Sum eiendeler	30 289 724,71	33 356 718,92
Fondskapital og gjeld		
Opptjent fondskapital	28 776 814,60	31 850 225,94
Forskudd	788 305,57	788 305,57
Fondskapital	29 565 120,17	32 638 531,51
Leverandørgjeld	544 888,00	225 400,00
Forskuddstrekk	47 803,00	197 990,00
Skyldig arbeidsgiveravgift	30 874,73	95 208,98
Påløpt arbeidsgiveravgift	(501,94)	(332,22)
Skyldige offentlige avgifter	30 372,79	94 876,76
Skyldige feriepenger	185,40	1 389,04
Negativ netto		
Skyldig 5% BKH avgift av kunsthonorar/kontrakter	101 355,35	198 531,61
Annen gjeld	101 540,75	199 920,65
Sum fondskapital og gjeld	30 289 724,71	33 356 718,92

VII. Vedlegg til årsrapporten for 2019

Prosjektoversikt for kunstordningene

Statlig ordning

År	Prosjektnavn	Byggherre	Budsjett	Utbetalt	Avsluttet 2019
2002	Norsk Operahus	Statsbygg	53 478 101	48 235 799	
2008	Nordlandssykehuset	Nordlands-sykehuset HF	7 170 248	6 904 686	
2009	Gulating Lagmannsrett	Statsbygg	3 950 000	3 906 018	*
	Odontologisk fakultet UiB	Statsbygg	5 800 000	4 319 537	*
2010	Ski stasjon	Jernb.verket	3 500 000	2 292 239	
	Høgskolen i Bergen	Statsbygg	16 000 000	15 262 121	
	HiO, Pilestredet	Statsbygg	5 300 000	5 040 774	*
2011	Haukeland sykehus	Helse Bergen HF	20 000 000	11 161 424	
	Norsk Reiselivsmuseum	Statsbygg	570 000	571 297	*
2012	HiNT, kantine	Statsbygg	200 000	171 441	
2013	Høgskolen i Gjøvik	Statsbygg	800 000	961 135	*
	Høgskolen i Telemark og Porsgrunn	Statsbygg	500 000	420 850	
	UiB Universitetsmuseet sørfløy	Statsbygg	3 000 000	2 897 789	*
	Campus Ås, Senter for husdyrforskning	Statsbygg	17 110 000	7 045 947	
	Stavern nytt auditorium	Forsvarsbygg	80 000	-	* utgår
2014	KIB	Statsbygg	7 000 000	3 640 141	
	Sametinget tilbygg	Statsbygg	530 000	408 000	*
	Arendal politistasjon	Statsbygg	850 000	778 013	*
	Univ. Tromsø medisin helsefag	Statsbygg	8 000 000	7 861 775	*
	Norges Idrettshøgskole, rehabilitering	Statsbygg	5 900 000	5 333 895	
	Høgskolen i Hedmark Evenstad	Statsbygg	600 000	494 498	*
2015	Samisk vid. Skole Karasjok	Statsbygg	400 000	17 243	
	Stortinget	Stortinget	5 000 000	4 821 130	*
	Sunnaas sykehus	Sunnaas	2 200 000	2 200 000	*
2016	Ullersmo fengsel/ Eidsberg fengsel	Statsbygg	3 800 000	3 725 888	*
	Fram 2	Statsbygg	3 350 000	3 174 230	
	NTNU Gjøvik N-bygget	Statsbygg	1 425 000	1 396 260	*
	UIB Museet, midtbygg, nordfløy	Statsbygg	3 416 000	2 309 946	
	Gamle Hovsetervei 3, bygg A	Statsbygg	210 000	211 294	*
2017	Hulda Garborgs Hus og besøkssenter (2 prosj.)	Statsbygg	820 000	754 913	
	Brasilia ambassadeanlegg	Statsbygg	650 000	641 322	
	Universitetet i Sørøst-Norge Campus Ringerike sentralbygg	Statsbygg	1 750 000	1 692 895	
	Høgskulen på Vestlandet, Gymnasbygget	Statsbygg	800 000	801 270	*

	NHA Norsk Helsearkiv, Tynset	Statsbygg	900 000	883 638	*
	SVV Gol sambruksstasjon og døgnhvileplass	Statsbygg	400 000	340 319	
	AHO Arkitektur og designhøgskolen Oslo	Statsbygg	290 000	286 245	
	Agder fengsel, avd. Mandal og Froland	Statsbygg	7 770 000	602 767	
2018	Nasjonalbiblioteket Mo i Rana	Statsbygg	600 000	175 889	
	Høgskulen Vestlandet, Campus Kronstad	Statsbygg	4 000 000	921 602	
	UiT ILP Lærerutdanning	Statsbygg	3 250 000	950 340	
	Svalbard Globale Frøhvelv	Statsbygg	2 350 000	3 384	* avbrutt
	UIO Livsvitenskapsbygg	Statsbygg	39 900 000	1 097 190	
	Longyearbyen boliger, Svalbard	Statsbygg	1 450 000		* avbrutt
	BUF Bergen Akuttsenter	Statsbygg	230 000	170 981	
	NHH, Bergen	Statsbygg	3 400 000	277 544	
	Sykehuset i Stavanger	Helse Stavanger HF	35 000 000	610 728	
2019	Villa Grande HL-senteret	Statsbygg	800 000	1 683	
	Saemien Sitje	Statsbygg	950 000	14 030	
	UIT Narvik, Oppgradering og utvikling	Statsbygg	1 600 000	25 262	
	MedieVolda PMV, nybygg	Statsbygg	1 600 000	3 733	
	NTNU Retorten, rehabilitering	Statsbygg	70 000		
	Regjeringskvartalet forprosjekt	Statsbygg	2 600 000	71 250	
	Kampflybase Evenes	Forsvarsbygg	5 800 000		

LES - ordning for leiebygg og eldre statsbygg

Prosjekter	Budsjett	Avsluttet
9. tildelingsrunde 2014/2015	6 mill kr	
UNE		2019
10. Tildelingsrunde 2016/2017	6 mill kr	
Øvre Romerike tingrett, Eidsvoll		
Sunnmøre tingrett		2019
Fylkesnemnda for barnevern Buskerud og Vestfold		2019
Norges handelshøyskole, Bergen		2019
Tolldirektoratet, Oslo		2019
Konkurransetilsynet, Bergen		2019
Riksteatret, Oslo		2019
NATO-delegasjonen, Brussel		2019
UIO, Juridisk fakultet Tullinløkka	1 mill kr	
11. Tildelingsrunde 2018/2019	6 mill kr	
Fredrikstad tinghus		
Sogn og Fjordane tingrett, Førde		
Agder politidistrikt, St. barnehus, Kristiansand		
Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker, Oslo		
Alrek helseklynge, UiB, Bergen		
Høgskolen i Innlandet, Lillehammer		
NAV Hjelpemiddelsentral, Ålesund		
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Tønsberg		
Ambassaden i Amman, embetsboligen		
Norsk utenrikspolitiske institutt (NUPI), Oslo		
Skatteetaten, Trondheim		

LOK – Lokalsamfunnsordning, ny fra 2019

Prosjekter i arbeid	Sted	Budsjett-ramme	Sum kunstbudsj.	Avsluttet 2019
2019 Samarbeid og /formidlingsprosjekter				
Konferanse Hovinbyen	Oslo	820 000	820 000	
Det ikke styrte (seminar)		294 000	294 000	
Formidling av Untuned Bell		350 000	350 000	
Wittgenstein publikasjon		100 000	100 000	
Tildelingsår 2019 tilskudd fra fondet	Sted	Tilskudd	Sum kunstbudsj ett	Avsluttet 2019
Bestiary Eidsvoll Plass	Oslo	160 000	180 000	
The Russians did it	Kirkenes	250 000	960 390	
Bestillingsverk ung kunstner/AMIFF	Harstad	100 000	250 000	
Dugnad days/Oslo arkitektur triennale	Oslo	190 000	840 300	
CoSA Garden BBT//Pollinary Dances	Oslo	300 000	1 297 000	
The Returners	Oslo	250 000	919 790	
“under /sjø” – Ormsund snorkel-led, en undervannsopplevelse for alle	Ormsund	500 000	1 050 000	
Society under Construction- STATE 2	Oslo	700 000	2 521 000	
Byverksted for Nytorget	Stavanger	150 000	4 400 000	
Kunstens rolle i offentligheten	Trondheim	180 000	230 000	
Sámi Dáiddafestivála	Alta	100 000	3 185 000	
Detroit Kunsthalle	Lurahammeren	120 000	170 000	
«The only constant thing is change»//open out Festival 2019	Tromsø	100 000	740 000	
66 North	Husøya	50 000	80 000	
Coast Contemporary		590 000	1 460 000	
ODYSSEN – en indre og ytre reise	Oslo	700 000	2 611 000	
Intelligenspartiet Russebuss	Oslo	350 000	1 154 000	
The Bonding	Matre/Bergen	400 000	699 883	
Rissa i stein, skrevet i sand		70 000	143 000	
Vigeland/Riefenstahl		350 000		
Interregnum	Stjørdal	80 000	400 000	
«Hvor har jeg vært i hele mitt liv»	Stjørdal	400 000	1 129 500	
STRAKS! Nye Kristiansand?	Kristiansand	300 000	840 000	
Minnesmerke for tvangsevakuerte	Porsanger	75 000	1 960 000	
KORO:M (Kunst i offentlig rom i mellomstore byer)	Moss	110 000	560 000	
En eksperimentell og inkluderende kunstplan for Nyhavna	Trondheim	500 000	1 500 000	
Kunst og byrom langs sjøfronten, Tromsø	Tromsø	1 800 000	5 300 000	
Nye Fortsettelse	Vaksdal	300 000	1 700 000	
Tverrfaglig kunstuttrykk for Gjøviks byrom	Gjøvik	350 000	4 000 000	
Møteplass Aksdal	Tysvær	25 000	75 000	
Haldeplassen	Lærdal	350 000	2 000 000	
Dåajmijes vœkie –The material expressions of Sámi aesthetics i Alta		50 000		

KOM - Kommunale og fylkeskommunale prosjekt/saker

Prosjekter i arbeid	Sted	Tilsagn KORO	Sum kunstbudsj.	Avsluttet 2019
Tildelingsår 2009				
Nesodden kommunesenter	Nesodden	620 000	1 250 000	
Tildelingsår 2010				
Risløkka kompetansesenter	Oslo	400 000	4 000 000	
Birkeland og Valestrand skole	Birkenes	123 000	370 000	
Sam Eyde videregående skole	Arendal	575 000	5 000 000	
Tildelingsår 2011				
Sørenga barnehager	Oslo	513 000	1 200 000	
Stathelle barneskole	Stathelle	140 400	200 000	
Sørestranda skule	Sykkylven	202 000	500 000	
Tildelingsår 2012				
Brattås barneskole	Nøtterøy	155 000	490 000	
Tildelingsår 2013				
Gamle Løren skole	Oslo	190 000	600 000	
Hegg skole	Lier	580 000	2 300 000	
Folkets hus	Malvik	175 000	500 000	
Olderskog skole, nybygg	Vefsn	115 000	360 000	
Flerbrukshall Lisleby	Fredrikstad	260 000	721 920	
Åssiden videregående skole	Buskerud	330 000	895 000	
Frognerhagen, kompetansesenter/Fosshagen	Lier	580 000	2 300 000	
Nye Vardheim/Randaberg	Randaberg	380 000	1 200 000	*
Kulturbadet	Alstadhaug	310 000	700 000	
Tildelingsår 2014				
Frogn Helsebygg	Frogn	750 000	2 750 000	
Odderøya Renseanlegg	Kristiansand	335 000	1 010 000	
Deichmanske hovedbibliotek	Oslo	3 000 000	12 000 000	*
Hønefoss kirke (himmeltrærne)	Hønefoss	345 000	1 035 000	
Levanger ung. Skole	Levanger	500 000	2 000 000	*
Tildelingsår 2015				
Ny skole på Melby	Hadsel	350 000	2 350 000	
Torridal skole	Kristiansand	190 000	566 000	
Senja vid. Skole	Senja	350 000	1 350 000	
Promenaden i Florø	Florø	800 000	2 437 000	
Serve, smash, block	Oslo	50 000	282 500	
Kapitalistiske Realismus – seminar	Trondheim	80 000	118 100	
Harestad skole og kulturscene	Lørenskog	300 000	1 060 000	*
Ås sentrum, kunst i gågate	Ås	200 000	1 600 000	
Liv på Nes	Suldal	200 000	220 000	
Sirene	Larvik	800 000	800 000	
Kunststi ved store Lungegårdsvann	Bergen	500 000	2 300 000	
Wildenveys plass i Mjøndalen	Nedre Eiker	400 000	1 900 000	
Ålgård sentrum	Gjesdal	600 000	3 900 000	

Aktivitetspark i Vikevåg	Rennesøy	500 000	1 640 000	
Frogner skole og kultursenter	Sørum	300 000	1 600 000	
Kunstkritikk	Oslo	100 000	200 000	
Torstvedt skole og barnehage	Larvik	100 000	1 040 000	
Tildelingsår 2016				
Bardufoss Høgtun Videregående skole	Bardufoss	500 000	2 000 000	
Kulturøya Sølyst	Stavanger	100 000	800 000	
Lyskunst til Odda	Odda	245 000	490 000	
Kunst og teknologi i byutvikling, forprosjekt	Tromsø	400 000	800 000	
Fremtidens lekeplass, forprosjekt	Kristiansand	100 000	264 000	
Kunstprosjekt til Teaterhuset	Verdal	250 000	1 250 000	
Sails, Fish racks & Nets.	Lebesby	95 500	113 678	
KOMAFEST	Vardø	500 000	6 400 000	
Gimle Park & Skulptur	Kristiansand	400 000	900 000	*
Fast plass, formidling		100 000		
Avvikende strategier	Hordaland	30 000	93 000	
Henie Onstad kunstsenter/Institutt for Landskapsplanlegging ILP	Oslo	85 000	206 000	
Baker O.M. Nilsen	Vardø	500 000	3 692 000	
New Chapter, Vardø og Teriberka	Vardø	500 000	4 228 000	
Wildlife, forprosjekt	Nesodden	400 000	800 000	
The melting Church	Lebesby	150 000	306 400	
Kunst i Bergensbaneregionen	Vaksdal Stanghelle	400 000	800 000	
Mjøsa-et kunstprosjekt	Oppland	300 000	2 810 000	
Med kultur for utvikling	Bergen	500 000	8 800 000	
Kunst som byutvikling, forp.	Haugesund	500 000	500 000	
1+1=3, hovedprosjekt	Kristiansand	850 000	3 610 000	
Farkomst, forprosjekt	Lærdal	100 000	300 000	
Hordaland Kunstsenter, foredrag	Bergen	10 000	10 000	
Suzanne Lacy samarbeidsprosjekt	Oslo/USA	150 000	150 000	
Tildelingsår 2017				
Konferanse i Tromsø (KORO – 40 år)	Tromsø	415 090	415 090	
Kunst som stedsutvikling i Nordbyen 1	Tromsø	140 000	180 000	
Find your eyes	Stavanger	350 000	1 250 000	
Kunst i biblioteket II	Oslo	265 000	333 600	
LIAF 2017	Svolvær	300 000	6 500 000	
Tre år med videokunst, kunstfilm og lydkunst i Valnesfjord	Fauske	500 000	1 500 000	
Damsgård skole	Bergen	275 000	1 650 000	
Kunst i Nesoddparken, Wildlife, et stedsutviklingsprosjekt	Nesodden	1 000 000	2 750 000	
Skien Videregående skole	Telemark	250 000	2 040 000	
Ultimate Ulefoss	Nome	50 000	1 300 000	
Sydande Sauda	Sauda	50 000	800 000	
Kunstfaglig konferanse «En ny samtale»	Nordland	150 000		
Formidling og kompetanseutvikling «Forprosjekt digital formidling»	Larvik	145 000		
Hendelser på Nyhavna 2018	Trondheim	250 000	1 300 000	
Formidlingsprosjekt – barn og kunstbøker – nye Harstad skole	Harstad	200 000	435 000	
Skolen og Lystlunden – Nye Horten vid. Skole	Vestfold	800 000	5 733 744	
Senter for helse og omsorgstjenester	Kåfjord	500 000	1 600 000	
P1 – PARK	Levanger	500 000	2 250 000	
Mjøsa – et kunstprosjekt	Oppland	150 000	4 565 000	
We're here for a good time (not a long time)	Trondheim	150 000	620 000	
10 år på Heidal skule – forprosjekt	Sel	60 000	60 000	
Bybanen i Bergen – Fra Bergen sentrum til Fyllingsdalen	Hordaland	1 000 000	7 500 000	

Kunst som stedsutvikling i Nordbyen 2	Tromsø	275 000	680 000
Ibsensk – forprosjekt	Skien	50 000	200 000
Tildelingsår 2018			
Storbynettverk byutvikling	?	100 000	
Samarbeid Oslo Kommune, byutvikling Hovinbyen	Oslo	100 000	
Samarbeid Tromsø Kommune, byutvikling	Tromsø	100 000	
Samarbeid Trondheim Kommune, byutvikling Nyhavna	Trondheim	100 000	
Views av Jeppe Hein, forprosjekt del II	Suldal	150 000	
Tromsø sjøfront	Tromsø	800 000	
Ålgård sentrum og kulturhus	Gjesdal	500 000	
Seilprosjekt, hyllest til kvinnelige kulturbærere	Lebesby	220 000	
TIFO	Oslo	400 000	
Kunst i Meieriet, forprosjekt	Vestvågøy	75 000	
Tankeplass	Oppland	250 000	
New Chapter, formidling	?	100 000	
Jord bind	Levanger	325 000	
Bridges	?	100 000	
Susanne Lacy	Oslo	450 000	
Seminar Visuell kunst i kirkerommet	Rogaland	25 000	
Seminar kunst i offentlige rom	Oslo/Akershus	10 000	
Frodige Saupstad/Biprodukt	Trondheim	500 000	5 500 000
10 år på Heidal Skule	Sel	300 000	3 035 800
Sydande Sauda 2	Sauda	300 000	650 000
1110	Telemark	400 000	2 229 980
Mandela, kunst og byrom	Tromsø	500 000	1 037 542
Kunst som utviklingskraft på Lierstranda I	Lier	300 000	975 000
Båret av vinden-ført av strømmen	Sel	300 000	2 310 363
Det e me som bur her!	Rollag	300 000	420 000

1) Fra tildelingsåret 2014 gjelder nye retningslinjer.

2) Sum kunstbudsjett er tilsagn fra Koro, egenandel fra søker og eventuelt tilskudd fra andre.

1) Tilsagn KORO og totalt kunstbudsjett kan være justert etter tildelingsåret.

URO - Uteromsordning prosjekter/ saker

År	Navn	Tilsagn	Avsluttet 2019
2012	Droneportal	100 000	
2015	Mobil Egress	120 000	
	Kristians Hus	60 000	
	Konsensus bilde	400 000	*
	Wittgenstein on vacation	50 000	
	Portal	100 000	
	Untuned bell	500 000	
	Formidlingsprosjekt Antologi	800 000	
2016	Konspirere - puste sammen	90 000	
	House-warming	15 000	
	Kunst i biblioteket	300 000	
	AVTRYKK	165 000	
	Prologues 1, 2 and 3	300 000	*
	Portal: Kunsten å sove	73 000	
2017	Y (59 54,54,76"N 10 44'46,03"Ø)	350 000	
	Spæll	80 000	
	Kunststi i grenserom	250 000	*
	Subverting the Feedback-loop	85 000	
	Fast plass i Kongsvinger: Det offentlige rom som kollektivt minnekart	60 000	
	Små monumenter (arbeidstittel)	100 000	
	SPAREBLUSS Billedøkologier	60 000	
	The loneliness of the index finger part II	100 000	
	Stien (arbeidstittel)	400 000	
	Den norske idealstaten	500 000	
	Komafest - New chapter	300 000	
	Mullah-G35	350 000	
	Carnival - A celebration of barbarian democracy	150 000	*
	4 overtakelser	100 000	
	Valgets karaokebar	35 000	*
2018	ADVENTÛRE	100 000	*
	Kunstnerprekener	52 000	
	Besøksrom i Bredtveit	230 000	*
	Sámi Arkitekta Searvi, SAS	300 000	
	The Wittgenstein Monument	500 000	*
	Små monumenter	650 000	
	En arm og et bein	40 000	
	The Feedback Loop	350 000	*
	Tidal Orbits	70 000	*
	X50, an interactive experience	300 000	
	Kunst i Kvam	100 000	
	Penissvanen	88 000	
	This should Be Made (in)Public	400 000	
	KARNEVALET, en interkulturell protest	300 000	
	Nå tennes vetene igjen	50 000	
	Bygg og anlegg 2018	200 000	*
	Bouncing narratives	400 000	
	Balkong Tromsø	100 000	
	Vår grusomme kulturarv	100 000	
	TRUE NORTH	85 000	
	PUB	60 000	
	Coast contemporary	300 000	*
	Suzanne Lacy	450 000	

KUNST I OFFENTLIGE ROM KORO
Org. nr.: 974778998

Riksrevisjonens beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert KOROs årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskommentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 36 281 435 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir KOROs årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2019 og kapitalposter pr 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 130 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ledelsen og det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, og informerer det overordnede departementet om tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 05.05.2020

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Harald Haugen
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur

KUNST I OFFENTLIGE ROM KORO
Org. nr.: 974778998

Riksrevisjonens beretning

Uttalelse om revisjonen av fondets årsregnskap

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert KORO fonds årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer, oppstilling av bevilgningsrapportering og fondsregnskap, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Oppstillingen av fondsregnskapet viser at periodens resultat er 3 073 411 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening gir KORO fonds årsregnskap et dekkende bilde av fondets inntekter og utgifter for 2019 og av eiendeler og fondskapital per 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 130 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

KOROs ledelse er ansvarlig for fondets årsrapport, som inneholder fondets årsregnskap (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av fondets årsregnskap, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Fondsledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

KOROs ledelse er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. KOROs ledelse er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at fondet rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Oslo; 05.05.2020

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Harald Haugen
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur